

Årsredovisning 2008

Årsredovisning 2008

© 2009 Räddningsverket

Utgivningsår 2009

Publikationsnummer 199-201/08

ISBN 978-91-7253-431-5

Foto Räddningsverket

Johan Eklund

Per Engström

Gunno Ivansson

Yvonne Åsell

Produktion Onkel Per Produktion

Årsredovisning 2008

Innehållsförteckning

Förord	4
Samlad översikt	6
Verksamhetsgren Räddningsinsatser	11
Verksamhetsgren Olycksförebyggande verksamhet.....	19
Verksamhetsgren Risk- och säkerhetsutbildning	27
Verksamhetsgren Tillsyn	31
Verksamhetsgren Internationella insatser	37
Verksamhetsgren Internationella bistånds- och räddningsinsatser	41
Särskild återrapportering	49
Finansiell redovisning	62

Förord

Verksamheten har påverkats av det faktum att myndigheten upphör den sista december 2008. Redan tidigt stod det klart att skolorna i Rosersberg och Skövde skulle läggas ned, och i övrigt innebär förändringen en stor omställning för alla medarbetare. Hösten har präglats av förberedelser inför bildandet av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), inte minst inom det administrativa området.

Trots oro och osäkerhet om framtiden är resultatet av genomförd verksamhet mycket tillfredsställande. Skolorna har genomgående nöjda kursdeltagare, även på de orter där verksamheten kommer att läggas ned. Förberedelser har gjorts för att rymma större volymer på kvarvarande skolor kommande år, liksom för att kunna uppdra till andra aktörer att genomföra utbildning.

Antalet humanitära insatser är större än någonsin och såväl finansiärer som mottagare av hjälp har visat stor uppskattning. Verksamheten har dock inte varit utan incidenter, exempelvis i form av att medarbetare blivit kidnappade i Somalia. Förberedelser har gjorts för att åstadkomma effektivare insatser, inte minst vad gäller materielhantering samt att integrera den nationella och internationella insatsverksamheten.

En särskild satsning har påbörjats för att öka jämställdheten och mångfalden inom kommunal räddningstjänst. Verket medverkade också för första gången i Stockholm Pride, veckan blev mycket lyckad och engagerade många medarbetare.

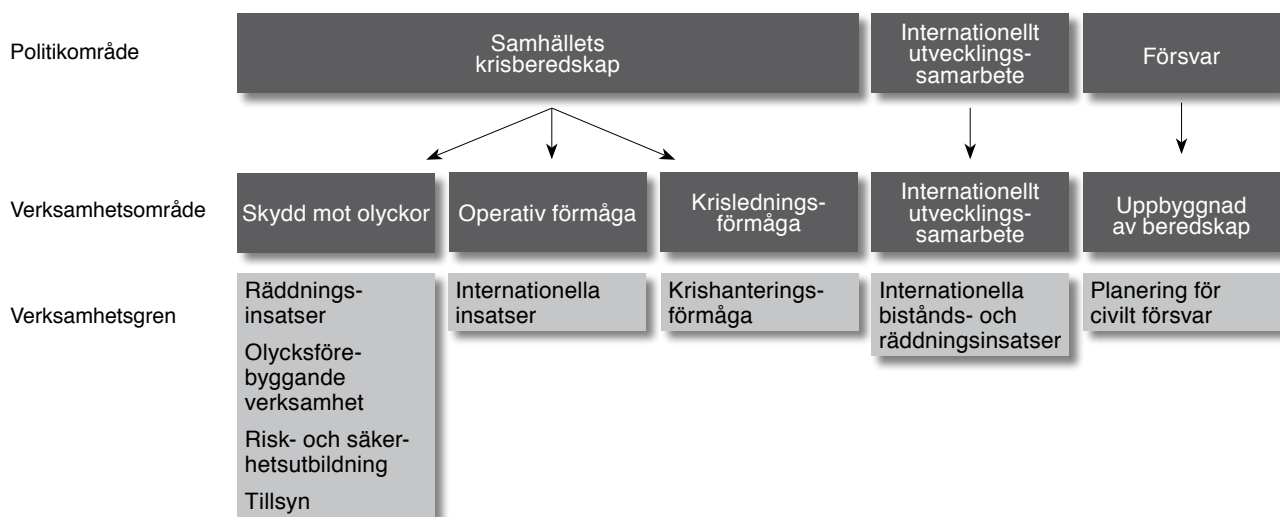
Under året slutfördes en framtidsstudie som i bred samverkan identifierat 12 utvecklingsområden för att åstadkomma ett bättre skydd mot olyckor i ett 10 – 15 års perspektiv. Underlaget har överlämnats till organisationskommittén för den nya myndigheten.

Göran Gunnarsson slutade vid halvårsskiftet efter ca 2 1/2 år som generaldirektör. Detta medförde att jag, förutom att leda organisationskommittén för bildandet av MSB och tjänsten som GD i Krisberedskapsmyndigheten, också kom att förordnas som GD i Räddningsverket. Givetvis har tiden inte räckt till för att på nära håll följa verksamheten men jag är ändå mycket nöjd med årets resultat.

Helena Lindberg

Samlad översikt

Verksamhetsindelning

Ekonomi och verksamhetsindelning

Räddningsverkets verksamhet tillhör tre politikområden: Samhällets krisberedskap, Försvar samt Internationellt utvecklingssamarbete. Politikområdet Samhällets krisberedskap indelas i verksamhetsområdena Skydd mot olyckor, Operativ förmåga samt Krisledningsförmåga. Inom Krisledningsförmåga har verket engagemang i verksamhetsgrenen Krishanteringsförmåga. Inom Skydd mot olyckor finns fyra verksamhetsgrenar: Räddningsinsatser, Olycksförebyggande verksamhet, Risk- och säkerhetsutbildning och Tillsyn. Inom Operativ förmåga finns verksamhetsgrenen Internationella insatser. Inom politikområdet Försvar finns verksamhetsområdet Uppbyggnad av beredskap, där verket har engagemang i verksamhetsgrenen Planering för civilt försvar. Inom politikområdet Internationellt utvecklingssamarbete finns verksamhetsområdet Internationellt utvecklingssamarbete med verksamhetsgrenen Internationella bistånds- och räddningsinsatser. Jämfört med 2007 har politikområden, verksamhetsområden samt verksamhetsgrenar ändrats något. Ändringarna har dock inte inneburit att jämförelsetal för 2006 och 2007 har behövt räknas om.

Anslag 7:2, Förebyggande åtgärder mot jordskred m m har ett utgående anslagssparande vilket kan förklaras av en kvardröjande effekt av den höjning av anslagstilldelningen som gjordes 2007. Utbetalning av medel sker till hälften vid beslut om bidrag och resten utbetalas vid slutredovisning. I och med att varje projekt sträcker sig över flera år är det svårt att få en total överensstämmelse mellan tillgängliga medel och utbetalade medel i samband med en ökning respektive sänkning av tilldelade medel.

Under 2008 inträffade många skogsbränder som förde med sig omfattande ersättningskrav från berörda kommuner. När det gäller den ekonomiska belastningen på anslag 7:3, Ersättning för räddningstjänst m m, förskjuts dock de större ärendena till 2009 vilket innebär att tilldelade medel 2009 i hög grad kommer att vara ianspråktaga redan innan året inletts.

Den ordinarie verksamheten under förvaltningsanslaget, 7:4, har i stort följt plan även ur ett ekonomiskt perspektiv. Extraordinära poster i form av avvecklings-

kostnader förknippade med verkets nedläggning samt reglering av utredd differens under posten avräkning med statsverket har dock påverkat det ekonomiska utfallet, vilket totalt sett resulterat i ett relativt stort kreditutnyttjande.

Den internationella verksamheten har varit omfattande under året med ett mycket stort antal samtidigt pågående insatser. Verket har också förbrukat ingående anslagssparande och det överskott som genererats inom insatsverksamheten för återanskaffning av materiel.

Som en konsekvens av slutförd analys av behovet av materiel för den nationella beredskapen har extra avskrivningar gjorts för att anpassa det bokförda värdet av verkets beredskapstillgångar till det reella behovet. Det har inneburit att verket rekvirerat medel från Krisberedskapsmyndigheten utöver den planerade verksamheten.

Redovisning av genomförd verksamhet

På följande sidor redovisas genomförd verksamhet enligt regleringsbrevets mål och återrapporteringskrav per verksamhetsgren. I avsnittet Särskild återrapportering ingår regleringsbrevets övriga mål och återrapporteringskrav i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Kostnad och intäkt per verksamhetsgren

Kostnader och intäkter, inklusive verksgemensamma kostnader och intäkter redovisas samlat i tabellform nedan. De verksgemensamma kostnaderna har fördelats till respektive verksamhetsgren i proportion till dess andel av de totala kostnaderna. Motsvarande gäller för de verksgemensamma intäkterna.

	2008		2007		2006	
	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad
Verksamhetsområde Skydd mot olyckor						
Räddningsinsatser	6 575	175 103	8 002	143 130	5 763	146 097
Olycksförebyggande verksamhet	7 724	211 481	11 745	205 102	8 370	196 038
Risk- och säkerhetsutbildning	64 153	436 830	77 115	337 650	81 756	375 111
Tillsyn	137	24 873	344	21 278	232	20 016
Verksamhetsområde Operativ förmåga						
Internationella insatser	21 717	46 426	22 921	38 978	29 141	51 481
Verksamhetsområde Krisledningsförmåga						
Krishanteringsförmåga	192 115	254 388	192 332	247 686	194 249	256 477
Verksamhetsområde Uppbyggnad av beredskap						
Planering för civilt försvar	43 586	61 248	41 074	56 031	33 077	56 209
Verksamhetsområde Internationellt utvecklingssamarbete						
Internationella bistånds- och räddningsinsatser	211 842	458 352	148 976	294 897	127 296	227 063
Summa	547 849	1 668 701	502 509	1 344 752	479 884	1 328 492

(Belopp i tkr)

Kommentar till tabellen

Jämfört med 2007 har politikområden, verksamhetsområden och verksamhetsgrenar ändrats något. Ändringarna innebär dock inte att en omräkning av jämförelsetalen för 2006 och 2007 behöver göras. Kostnad per verksamhetsgren motsvaras i resultaträkningen av summa verksamhetens kostnader och lämnade bidrag. Intäkt per verksamhetsgren motsvaras i resultaträkningen av summa verksamhetens intäkter (exklusive intäkt av anslag), saldo uppborndsverksamhet, medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag och övriga erhållna medel för finansiering av bidrag.

VERKSAMHETSGREN

Räddningsinsatser

Mål

Målet är att bidra till att konsekvenser av olyckor minimeras genom att samhället har förmåga att bedriva effektiva räddningsinsatser.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska:

- redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att stödja och utveckla räddningstjänstens förmåga att inom godtagbar tid effektivt genomföra räddningsinsatser.
- redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att stödja kommunerna så att könsfördelningen mellan de anställda blir jämnare samt att den etniska och kulturella mångfalden bland de anställda ökar.

Vidtagna åtgärder för att stödja och utveckla räddningstjänstens förmåga

Ledning och samordning

Vid de allra flesta räddningsinsatser är förmågan att samverka och samordna resurser avgörande för insatsens resultat. Det är därför viktigt att de olika aktörerna har kunskap om varandras ansvar, arbetssätt, resurser och förmågor. Med boken ”Räddningstjänst i samverkan” vill verket stimulera till en god kunskapsnivå om samverkande räddningstjänstmyndigheter och övriga samverkande organisationer.

Stora och omfattande räddningsinsatser ställer stora krav på en fungerande samordning och samverkan mellan berörda. Räddningsverket tillhandahåller ledningspersonal ett stöd för detta bl.a. genom centrala kurser och stöd till genomförande av regionala kurser och övningar. I början av 2007 presenterades ett utvecklat koncept för stödet. Detta koncept, som bl.a. omfattar centrala samverkanskurser, (CSK) har under 2007 – 2008 realiserats och prövats. Beslut har fattats att 2009 införa den nya formen av stöd för samordning och samverkan.

Planering och utformning av beredskap för effektiv räddningsinsats

För att förbättra förmågan att lokalt planera för åtgärder som bidrar till att förbättra räddningstjänstens insatsförmåga och täckningsgrad pågår ett arbete med att utveckla ett datorbaserat verktyg för optimering och utvärdering av räddningsresursers geografiska placering. En betaversion av verktyget är framtagen.

Regeringen beslutade 2007 att återinföra det statliga stödet för skogsbrandbevakning med flyg. Någon bra metod att utvärdera om nyttan med skogsbrandbevakning överstiger kostnaden för verksamheten fanns inte sedan tidigare. En utvärderingsmetod har nu tagits fram som ska visa om skogsbrandbevakning med flyg är samhällsekonomisk lönsam eller inte. Mätningarna behöver emellertid pågå under flera år innan några säkra slutsatser kan dras.

Taktik,- metod- och teknikutveckling

Under senare år har en rad svåra bussolyckor inträffat. Efter den svåra bussolyckan vid Ängelsberg januari 2003 rekommenderade Statens haverikommission (SHK rapport RO 2004:1) att Räddningsverket skulle verka för utvecklandet av bättre metoder och redskap för tunga lyft vid trafikolyckor. Av den anledningen startades ett samverkansprojekt mellan Räddningsverket, Socialstyrelsen och Vägverket. Projektet *Busskrasch* är i sitt slutskede. Projektet har utvecklat metoder och teknik samt genomfört utbildning i syfte att rädda människor vid händelser med bussolyckor.

Liknande tillvägagångssätt har praktiserats vid olyckor med höghastighetståg och andra tåg i ett samverkansprojekt med mål att presentera utbildningsprogram för att effektivisera insatser vid tågolyckor. Även här har arbetet skett tillsammans med berörda myndigheter och aktörer.

I syfte att lokalt utveckla den kommunala räddningstjänstens insatsförmåga och flexibilitet har projektet *Offensiv enhet* bedrivits. Enheten består av en fullt utrustad insatsbil med två brandmän. Offensiv enhet är ett helhetskoncept för insatser vid brand, trafikolyckor, vattenlivräddning, IVPA (i väntan på ambulans), sjukvårdslarm och förebyggande säkerhetsarbete i kommunerna. Genom sin rörlighet kan Offensiv enhet effektivt utnyttjas i det dagliga arbetet med att skapa en trygg

och säker kommun. Förebyggande arbete, som tillsyn och information till arbetsplatser och skolor, kombineras med att alltid vara beredd att rycka ut. Som en effekt har verket utvecklat ett nytt fordon inom BAS-bilsprogrammet (BAS 5A).

Materieförsörjning

På basis av Räddningsverkets risk- och sårbarhetsanalys för 2007 och en enkätundersökning hos bl.a. de kommunala räddningstjänsterna har de statliga förstärkningsresurserna vid skogsbrand och översvämningar utvecklats och omdisponerats. Detta för att bättre svara mot riskbilden i landet. Förstärkningsresurserna har under året använts vid ett 10-tal tillfällen.

Omstruktureringen och anpassningen av den statliga räddningstjänstmaterielen för höjd beredskap har också pågått under året. För att kvalitetssäkra framtagna planer för omställning genomfördes en omfördelning av materielen i kommunerna inom Västra Götalands län i oktober - november 2008. Omställning samt avveckling av övertalig statlig räddningstjänstmateriel fullföljs för övriga Sverige under 2009.

Farliga ämnen

Räddningsverket har i samverkan med bl.a. Kustbevakningen och Sjöfartsverket tagit fram *"Inriktning för skadebegränsning av händelser med farliga ämnen inför 2015"*

I rapporten ges en nulägesbeskrivning för förekomsterna av farliga ämnen i Sverige samt målsättningar för det fortsatta inriktningsarbetet på lokal, regional, nationell och internationell nivå.

Under våren har ett implementeringsverktyg tagits i drift i samarbete med Socialstyrelsen, Rikspolisstyrelsen och Stockholms brandförsvaret. Verktyget ger möjlighet att visa ny skadeplatsorganisation och scenarier med farliga ämnen.

En ny webbaserad utbildning *Farliga ämnen* lanserades i juni. Utbildningen riktar i första hand mot räddningstjänstpersonal. Utbildningen erbjuder förslag på arbetsmetoder för olyckor med farliga ämnen.

Kvalificerad indikeringsutrustning till indikeringsenheter har anskaffats och fördelats till Stockholms brandförsvaret. Utbildning för brandpersonal i att hantera indikeringsutrustning har genomförts med stöd av Stockholms universitet.

Ett system för nationella förstärkningsresurser för händelser med farliga ämnen är utvecklat. Systemet innehåller resurser och experter som kan stödja händelser nationellt och internationellt. Systemet har testats två gånger under året, vid en NATO-övning i Finland och en EU-övning i Frankrike. Detta system är även det stöd

som Sverige ska bistå Organisation for prohibition for chemical weapons (OPCW) med.

Kärnenergiberedskap

Dagens beredskapsorganisation för radiologiska och nukleära nödsituationer utformades under 1980- och 90-talen och är i huvudsak dimensionerad utifrån en olycka i svenska eller utländska kärnkraftverk. På uppdrag av Räddningsverkets delegation för kärnenergiberedskap har, i samarbete med övriga aktörer inom området, en rapport *"Den svenska beredskapen för radiologiska och nukleära olyckor 2015"* tagits fram där dagens hotbild samt utvecklingstendenser analyserats. Mot bakgrund av den framtidsorienterade riskbild som tagits fram ges här förslag på åtgärder som ska leda till en förbättrad beredskapsförmåga. Räddningsverket utbildar berörd personal hos myndigheter och organisationer som ingår i kärnenergiberedskapen. Bland annat utbildas befattningshavare och instruktörer för de olika roller som finns i organisationen så att de ska kunna verka i sina speciella befattningar. Utbildningen tydliggör även ansvariga myndigheters respektive roller inom den nationella beredskapen.

Tillsammans med Strålsäkerhetsmyndigheten, (SSM), genomför Räddningsverket vidareutbildningar för kommunal personal i hantering av indikeringsinstrumentet SRV2000.

Miljö

Vid nästan alla räddningsinsatser uppstår någon form av negativ inverkan på miljön. Det kan röra sig om utsläpp av farliga ämnen i vatten, gaser från kemiska ämnen som sprids till luft, luft eller partiklar i röken från bränder. För att underlätta för insatsledaren att fatta rätt beslut har kartor som översiktligt redovisar hur snabbt ett farligt ämne kan ta sig ner till grundvattnet börjats tas fram i samverkan med Sveriges geologiska undersökning, (SGU). För att förbättra medvetenheten om olyckors negativa miljöpåverkan har Räddningsverket medverkat i utbildningar och seminarier riktade till de aktörer som på olika sätt deltar före, under och efter en räddningsinsats.

Räddningsverkets integrerade beslutsstöd (RIB)

Genom RIB vill Räddningsverket ge stöd i det förebyggande arbetet, i hela skalan från lokala olyckor till nationell krishantering samt vara ett kvalificerat besluts- och ledningsstöd inom hela spektrat från små eller komplicerade bränder och kommunikationsolyckor till omfattande naturrelaterade olyckor och CBRN-händelser.

Gränssnittet och funktionaliteten i RIB förbättras

kontinuerligt. Nu kan användarna hämta uppdateringspaket från Räddningsverkets server, vilket också innebär att RIB oftare kan göra mindre uppdateringar och på så sätt säkerställa att slutanvändarna erbjuds en aktuell produkt.

Stöd till utbyggnad av räddningscentraler, samband m.m.

Räddningscentralerna utgör stommen i de ledningssystem som den kommunala räddningstjänsten behöver för att kunna leda och samordna verksamheten och för att minska konsekvenserna av olyckor. Den kommunala räddningstjänstens operativa ledningsförmåga (och därmed också förmågan att inom godtagbar tid genomföra räddningsinsatser) har förbättrats genom färdigställandet av tre räddningscentraler inklusive besluts- och ledningsstödssystem (i Höör, Luleå och Tranås). Åtgärder för försörjningssäkerhet samt besluts- och ledningsstödssystem har färdigställts vid ytterligare åtta räddningstjänster. Därtill har nya besluts- och ledningsstödsanalyser utförts för sju räddningstjänster.

Parallellt med produktionen genomförs olika utvecklingsprojekt kopplade till ”gemensam lägesbild – samlad lägesuppfattning” på lokal och regional nivå. Ett exempel är den s.k. Samverkanswebben i Stockholmsregionen; ett samarbete med Brandförsvaret, Vägverket, Länspolismyndigheten, Rikspolisstyrelsen (RPS), SOS-alarm AB och Trafik Stockholm. Liknande projekt bedrivs också tillsammans med räddningstjänsterna i Östergötland och SOS Alarm AB.

Stöd till och uppföljning av kommunernas drift och underhåll av anläggningar ges genom länsvisa funktionskontroller och totalfunktionsprov före garantitidens utgång. Hittills har nio totalfunktionsprov utförts och funktionskontroller har gjorts i Östergötlands och Jämtlands län.

Varning

Nya ljudsändare har installerats i Norrköpings hamnområde, Boxholm och Östhammar.

I Knivsta har ett nytt varningssystem installerats.

Elektroakustiska ljudsändare som kan informera och varna allmänheten via talande meddelanden har installerats vid ett antal köpcentra i Stockholm.

I samband med sammanslagningar av räddningstjänster till förbund upprättas nya radiolänkförbindelser. Även omkopplingar av befintliga förbindelser genomförs.

Vidtagna åtgärder för ökad jämställdhet och mångfald i räddningstjänsten

Räddningsverket stödjer lokala aktiviteter med syfte att främja jämställdhet och mångfald inom den kommunala räddningstjänsten. Stödet, i form av ekonomiskt bidrag, går främst till s.k. prova-på-aktiviteter för kvinnor. Under året har 22 ansökningar beviljats stöd. Tre aktiviteter har hittills redovisats och fått medel.

För att ytterligare driva på arbetet med att öka jämställdheten inom den kommunala räddningstjänsten har ett inledande möte genomförts med några räddningschefer för att påtala deras ansvar och för att få in deras synpunkter i dessa frågor. Det har resulterat i ett projekt med syfte att ta fram en handlingsplan som stöd till konkreta åtgärder i kommunerna för jämställdhet och mångfald.

En nätverksträff har genomförts för kvinnor anställda som heltidsbrandmän för att bland annat belysa deras arbetsmiljö och arbetsvillkor.

Räddningsverket har deltagit i Pride-festivalen tillsammans med Stockholms brandförsvaret. Detta som ett led i att utveckla den kommunala räddningstjänsten genom att verka för mångfald och hbt-frågor.

Även om Räddningsverket på olika sätt stött olika lokala aktiviteter för att öka andelen kvinnor inom svensk räddningstjänst och även vidtagit åtgärder för att öka andelen kvinnor som genomgår utbildningen skydd mot olyckor är det fortfarande en mycket låg andel kvinnor inom svensk räddningstjänst. Något som framgår av tabellen nedan.

Andel kvinnor i operativ räddningstjänst

	2008-01-01	2007-01-01
Anställda		
Heltid		
Män	5 063	5 284
Kvinnor	60	56
Totalt	5 123	5 340
Andel kvinnor	1,17%	1,05%
Deltid		
Män	10 392	10 226
Kvinnor	338	306
Totalt	10730	10532
Andel kvinnor	3,15%	2,91%

Ersättningsärenden

Återrapportering

Statens räddningsverk ska redovisa de utbetalningar till kommuner som sker enligt 7 kap. 2-3 §§ lagen (2003:778) om skydd mot olyckor med angivande av ändamålet för respektive utbetalning.

Ersättning för räddningstjänstkostnader respektive sanering

Räddningsverket beslutar i ärenden om ersättning för räddningstjänstkostnader eller sanering vid utflöde av olja eller andra skadliga ämnen där kommuner ansökt om ersättning.

Beslut om ersättning för räddningstjänstkostnader har under året tagits i 18 ärenden (se tabell).

Beslut om ersättningar för sanering har under året tagits i tre ärenden.

Räddningsverket har därutöver, efter rekvisition, betalat ut 748 tkr till Kustbevakningen för utgifter för bekämpning av oljeutsläpp och andra skadliga ämnen till sjöss.

Under 2008 utbetald ersättning för räddningstjänstkostnader vid stora olyckor

Kommun och orsak	Ersättning, kr
Ydre, industribrand	210 125
Åsele beslut 2, skogsbrand	300 615
Orsa, skogsbrand	36 417
Robertfors, skogsbrand	19 857
Älmhult komplettering, skogsbrand	187 535
Kinda, skogsbrand	1 797 039
Finspång, skogsbrand	2 142 445
Hofors, skogsbrand	622 752
Leksand, skogsbrand	1 162 726
Lessebo, skogsbrand	875 136
Ludvika, skogsbrand	2 789 091
Vara, skogsbrand	265 604
Laxå, skogsbrand	2 272 588
Laxå, skogsbrand	334 329
Ljusnarsberg, skogsbrand	471 079
Uppvidinge, skogsbrand	1 185 599
Herrljunga, skogsbrand	417 942
Karlsborg, skogsbrand	281 223
Summa	15 372 102

Under 2008 utbetald ersättning för oljesanering

Kommun och orsak	Ersättning, kr
Landskrona, utsläpp av olja i Köpenhamns hamn	211 718
Helsingborg, utsläpp av olja i Köpenhamns hamn	1 346 836
Strömstad, Pråmen Truls 2003	127 460
Summa	1 686 014

Oljeskadeskydd

Mål

Målet är att Statens räddningsverk skall bidra till kommunernas förmåga att bekämpa olja som kommer till land från utsläpp av olja till sjöss. I enlighet med berörda myndigheters plan för oljeskadeskyddet inför 2010 ska förmågan successivt höjas till att kunna bekämpa större utsläpp. Materiel för nationellt behov ska även kunna användas för att lämna stöd i händelse av större utsläpp av olja eller andra skadliga ämnen inom ramen för de internationella överenskommelser som Sverige ingått.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska:

- redovisa vidtagna åtgärder samt en bedömning av hur åtgärderna bidragit till att nå målet för verksamhetsgrenen. I redovisningen ska en bedömning av den svenska oljeskyddsberedskapen och dess dimensionering i strandzoner ingå.
- redovisa en bedömning av myndighetens förmåga och brister vad gäller att lämna materiellt stöd till kommunerna,
- redovisa antal genomförda räddningstjänst- och saneringsinsatser där myndigheten bidragit med materiel. I redovisningen ska antal genomförda insatser där stöd lämnats eller tagits emot inom ramen för internationellt samarbete ingå.

Vidtagna åtgärder

Räddningsverket bidrar på olika sätt till att utveckla kommunernas förmåga att bekämpa oljeutsläpp.

I kommunens pärm för oljeskydd ska räddningstjänsten och miljökontoret i kommunen ha tillgång till information, råd och anvisningar för bekämpning av små och stora oljeutsläpp. Innehållet i oljeskyddspärmarna utvecklas fortlöpande och aktuellt material finns tillgängligt via Räddningsverkets hemsida. Under året har pärmen utökats med nya avsnitt om arbetsmiljö, fågel och vilt, olja, is, checklista vid stor oljeolycka, hantering av frivilliga, olja och miljö samt militära förstärkningsresurser.

Räddningsverket har tre tydliga målgrupper inom oljeskyddsutbildningen: personal vid oljeskyddsförråden,

i kommunerna och i länen. Utbildningar på kommunal nivå har skett i Karlskrona, Kalmar, Umeå och Luleå och på regional nivå i Sörmlands-, Stockholms- och Västra Götalands län. Under året har två utbildningar av räddningsledare genomförts för att ytterligare stärka beredskapen inför stora oljeolyckor.

En ny övningsstrategi har utvecklats med samverkan mellan förråd, kommun och Kustbevakningen. En gemensam övning har under året genomförts på Gotland.

Åtgärdernas bidrag till att nå målet för verksamhetsgrenen

De åtgärder som beskrivits ovan har bidragit till

- att det finns aktuella oljeskyddsplaner för kommuner och regioner,
- ökad samverkan mellan olika aktörer inom kommunen, länet, Kustbevakningen med flera,
- att lyfta fram arbetsmiljöproblematiken för personal inom räddningstjänst, sanerare, frivilliga med flera,
- en förbättrad planering av mellanlagring, transport och slutförvaring av oljeavfall.

Bedömning av den svenska oljeskyddsberedskapen och dess dimensionering i strandzoner

Den svenska oljeskyddsberedskapen i strandzonen har alltså otillräckliga resurser att klara stora oljeutsläpp (>5 000 ton olja) och kommunerna förlitar sig som regel på att de nationella resurserna ska räcka till.

Bedömning av myndighetens förmåga och brister att lämna materiellt stöd till kommunerna

Räddningsverket har en god förmåga att stödja den lokalt och regionalt uppbyggda oljeskyddsberedskapen vid mindre oljeutsläpp (< 5 000 ton olja) dock inte oljeutsläpp därutöver.

Genomförda räddningstjänst- och saneringsinsatser där Räddningsverket bidragit med materiel

Räddningsverket har stöttat kommunerna med materiel från oljeskyddsförråden vid oljeutsläpp i Helsingborg, Landskrona och Sundsvall.

Genomförda insatser inom ramen för internationellt samarbete

Inga internationella oljeskyddsinsatser har genomförts.

Kommentar

Räddningstjänstens förmåga

Goda kunskaper om skeendet vid en olycka behövs för att kunna ge stöd vid en olycka.

Räddningsverket har gjort en indelning i olyckstyper enligt följande

- Brand
- Trafikolyckor
- Olyckor/händelser med farliga ämnen
- Naturolyckor
- Övriga olyckor

Det är med utgångspunkt i hjälpbehoven vid de olyckstyperna som formerna för ledning och genomförande av räddningsinsatser ska utvecklas.

En effektiv räddningsinsats definieras utifrån två faktorer *täckningsgrad* (hur snabbt hjälpen kan ges) och *insatsförmåga* (att rätt åtgärder vidtas). En effektiv räddningsinsats är vidare inte begränsad till de åtgärder som vidtas från det att räddningstjänsten larmas om att en olycka inträffat till det att räddningsledaren bedömer att räddningsinsatsen är klar. En effektiv räddningsinsats omfattar hela olycksförloppet före, under och efter olyckan. Viktiga aktörer är därför, förutom den kommunalt eller statligt organiserade räddningsstyrkan, privatpersoner, ägare/innehavare, anställda frivilligorganisationer mm.

Parallellt med fortsatta åtgärder för att förbättra räddningstjänstens insatsförmåga och täckningsgrad behöver åtgärder vidtas i syfte att utveckla övriga aktörers kompetens för att de ska kunna vidta rätt åtgärder

i samband med att en olycka inträffar. Detta i syfte att öka samhällets totala förmåga till respons när en olycka eller annan form av nödläge uppstår.

Jämställdhet och mångfald inom kommunal räddningstjänst

Det behövs fler kvinnor inom kommunal räddningstjänst. Tillsammans med företrädare för kommunal räddningstjänst kommer därför en handlingsplan tas fram med exempel på konkreta åtgärder inom räddningstjänsten för ökad jämställdhet. För att stimulera till aktiviteter kommer, kopplat till planen, uppdrag att läggas ut på intresserade kommuner. Dessa uppdrag handlar i många fall om regional utveckling och kunskapsspridning till såväl kommunala räddningstjänster, kommunala beslutsfattare som informationskampanjer till kommuninvånare.

En ökad satsning på mångfald inom räddningstjänsten behövs. Här avses initiativ tas till ökad satsning på lokala aktiviteter, att utveckla koncept och genomföra utbildningssatsningar i mångfald inom kommunal räddningstjänst.

Miljö

En effektiv räddningsinsats omfattar även åtgärder för att begränsa skadorna på miljön. Den kunskap och de metoder som finns för att genomföra räddningsinsatser utan att det medför onödiga negativa miljökonsekvenser är i dag dåligt spridda. Här behövs ett arbete startas upp för att förbättra kunskaperna inom samhällets räddningstjänst.

VERKSAMHETSGREN

Olycksförebyggande verksamhet

Mål

Målet är att bidra till att minska antalet olyckor och att minimera konsekvenserna av olyckor för människors liv, hälsa samt för miljö och egendom, genom att utveckla och stödja det förebyggande arbetet inom området. Statens räddningsverk ska stimulera ett brett samhällsinriktat säkerhetsarbete genom främjande av den enskilda människans förmåga att förebygga olyckor och att hantera olyckor som inträffar.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska redovisa:

- *det förebyggande arbetet samt en bedömning av hur åtgärderna bidragit till att uppnå målet för verksamhetsgrenen,*
- *erfarenheterna av genomförandet av lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Redovisningen ska inkludera en översiktlig bedömning av hur myndighetens arbete med att stödja kommunerna i utvecklingen av de kommunala handlingsprogrammen enligt lagen fortskrider.*
- *vilka insatser som vidtagits för att på ett övergripande plan samordna barnsäkerhetsarbetet. I denna redovisning ska också ingå hur barns och ungas inflytande säkerställts och fördjupats i arbetet inom myndighetens råd för barnsäkerhet*

Det förebyggande arbetet

Räddningsverkets olycksförebyggande verksamhet redovisas uppdelat i olika delprocesser som representerar de miljöer inom vilka verket arbetar för att öka säkerheten.

Delprocesserna är:

- Säkerhet i boende- och fritidsmiljön
- Säkerhet på arbetsplatser
- Säkerhet i trafikmiljön
- Säkerhet i naturmiljön
- Samordning av säkerhetsarbete.

De aktiviteter som genomförts inom respektive miljö har valts och prioriterats efter bedömt bidrag till det övergripande målet för den olycksförebyggande verksamheten. Det är inte möjligt att för enskilda aktiviteter bedöma hur dessa faktiskt har bidragit till att minska olyckorna eftersom verkets insatser samverkar med varandra samt att verkets aktiviteter inom förebyggandeområdet endast är en parameter bland många andra i samhället som påverkar antalet och konsekvenserna av olyckor.

Boende- och fritidsmiljön

Räddningsverket har tillhandahållit information, statistik och expertkunskap om äldres olycksfall och skador, bl.a. på webbplatsen www.raddningsverket.se/aldre och genom informationsmaterialet *Säkerhet i vardagen tips och råd på äldre dar* med goda råd för hur man själv kan förebygga fallolyckor, förgiftning, bränder m.m. Materialet finns också på finska, arabiska, persiska, serbokroatiska, engelska och som talbok. Ett antal konferenser har genomförts i samverkan med Sveriges kommuner och landsting kring kommunernas säkerhetsarbete.

Verket har fortsatt samla och sprida erfarenheter från brandutredningar och dödsbränder för att få kunskap om brandsaker och förlopp.

Räddningsverket har också informerat och spridit information om frågor som rör säkerheten i boende- och fritidsmiljön. Sommarens risker uppmärksammades särskilt då verket anordnade en nationell kampanjdag med ett brett olycksförebyggande budskap och material kring festivaler, camping, grillning, utomhuslek och hemmafixande.

Broschyren *Brandsäker camping – tips och råd till dig som campinggäst* har utarbetats i samarbete med Sveriges camping- och stugföretagares riksorganisation och Caravan Club och spridits via campingorganisationerna.

Räddningsverket har i samarbete med tillverkare, installatörer, Boverket m.fl. tagit fram informationsmaterialet *Umgås och trivs framför brasan* för att informera om att välja och installera eldstad och hur man eldar säkert.

Räddningsverket deltar i Äldreboendedelegationens referensgrupp för att få med perspektiven brandskydd och säkerhet när äldre frågor behandlas.

Mot bakgrund av tillgänglig statistik och återkommande rapporter om bränder i skolor anordnade Räddningsverket ett nationellt seminarium om anlagda bränder i skolor i syfte att engagera och sprida kunskap; *En skola brinner varje dag – vem bryr sig?*

Räddningsverket har tagit fram en kunskapsöversikt om dagens och morgondagens olycks- och hälsorisker i boendet, som ett första steg inför fortsatt forskning på området.

Statens Räddningsverks allmänna råd och kommentarer om brandskydd i hotell, pensionat, vandrarhem och liknande anläggningar (SRVFS 2008:3) har getts ut.

Räddningsverket har arbetat för att öka säkerheten vid större evenemang. I samverkan med Rikspolisstyrelsen har en säkerhetsguide för evenemang tagits fram. Guiden riktar sig främst till arrangörer och tillståndsmyndigheter.

Arbetsplatser

Räddningsverkets allmänna råd om försäljning av fyrverkeriartiklar till konsumenter (SRVFS 2008:06) har getts ut. Genom råden avser verket att skapa klarhet i hur fyrverkerier ska hanteras på och i anslutning till en försäljningsplats.

Under de senaste åren har Räddningsverket prioriterat arbete som syftar till att stödja kommunernas tillstånds- och tillsynsarbete för brandfarliga varor. Som ett led i detta har verket genomfört flera utbildningar i kommunerna. Verket har också genomfört en kvalitativ studie av kommunernas behov av sakkunnigt stöd inom området brandfarliga varor. I studien konstateras att många kommuner saknar egna resurser för att handlägga tekniskt komplicerade ärenden.

EU:s s.k. REACH-förordning trädde i kraft under året och den s.k. CLP-förordningen, om klassificering, märkning och förpackning av kemikalier, slutbehandlades. I samband med detta har verket stött Kemikalieinspektionen i frågor om kemikaliers fysikaliska faror.

2007 antog Europeiska Rådet en handlingsplan med strategiska riktlinjer för ökad sprängämnessäkerhet i EU, dvs. åtgärder som syftar till att minska risken för terrorbrott med explosiva varor. Räddningsverket har deltagit vid flera möten i expertkommittén för prekursorer som diskuterat hur tillgängligheten av prekursorer (råvaror för explosivämnestillverkning) ska kunna regleras i syfte att hindra terrorister från att tillverka explosivämnen och bomber. Verket har även deltagit i arbetet med Kommissionens direktiv 2008/43/EG om inrättandet av ett system för identifiering och spårning av explosiva varor för civilt bruk.

I syfte att utveckla bättre verktyg och mer heltäckande kriterier för miljöriskbedömningar av allvarliga kemikalieolyckor har Räddningsverket arbetat med att

ta fram en ny metod för att bedöma olyckors miljökonsekvenser.

I syfte att stödja kommuner och verksamheter har Räddningsverket tagit fram broschyren *Att informera allmänheten om risker och skydd vid Sevesoverksamheter*. Inom ramen för det internationella arbetet har Räddningsverket arrangerat ett möte för att utreda hur Sevesodirektivets ämneslista behöver förändras i och med införandet av CLP. Räddningsverket har även deltagit i arbetet med att granska och utvärdera rapporter från de deltagande ländernas implementering av *Konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor*.

Trafikmiljön

Räddningsverket deltar internationellt vid utarbetande av regler för transport av farligt gods på land och inför reglerna i de svenska föreskrifterna. Även under 2008 har verket lagt fram ett stort antal (*ca 15 st*) förslag och skriftliga kommentarer till andra länders förslag. De svenska förslagen och kommentarerna har mottagits väl och inarbetats i regelverken. Förslagen har bland annat gällt uppdatering av standarder för brandsläckare, en tolkningsfråga om skriftliga instruktioner, korrigering av lydelsen av övergångsbestämmelser för orangefärgade skyltar och komplettering av information på FN:s webbplats. Verket har även initierat fyra multilaterala avtal som innebär förenklingar för nationella transporter (två av dem kopplade till våra antagna förslag) om gasflaskor för andningsluft, transport av Försvarsmaktens explosiva ämnen och föremål till destruktion, användning av fordonskombinationen dolly för transport av farligt gods samt undantag från specialutbildning för vissa klass 1 produkter.

Räddningsverket har färdigställt föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng samt föreskrifter om transport av farligt gods på järnväg. Föreskrifterna kommer att beslutas och ges ut av MSB.

Räddningsverket har deltagit vid mässan Lastbil 2008 i syfte att bidra till att minska antalet brister vid tillsyn genom information om kraven för brandsläckare och goda exempel på checklistor. Tillsammans med Säkerhetspolisen, Rikskriminalpolisen och Rikspolisstyrelsen har Räddningsverket anordnat ett seminarium för att stödja branscherna med transportskyddsarbetet. Seminariet syftade till att öka medvetenheten om riskerna, ge underlag för en hotbildsbeskrivning och informera om hur polismyndigheterna arbetar med dessa frågor.

Verket har yttrat sig i ett antal infrastrukturärenden, bland annat om Norrbottniabanan och överdäckning av norra station i Stockholm, i syfte att verka för att riskhänsyn och miljöperspektiv beaktas.

Naturmiljön

Inom ramen för den nationella plattformen för arbete med naturolyckor har de samverkande myndigheterna och organisationerna fastställt en gemensam inriktning med mål och handlingsplan. Det övergripande målet för arbetet inom den nationella plattformen är att förebygga och mildra effekterna av naturolyckor genom förbättrad samordning på lokal, regional och nationell nivå. För att uppnå detta arbetas mot fastställda strategiska mål inom följande tre prioriterade områden:

1. Samverkan och samordning mellan myndigheter och organisationer
2. Effektiv dataförsörjning
3. Forskning, utveckling och kunskapsförsörjning.

Under året har 19 mil älv karterats. Totalt har 827 mil älv karterats sedan starten 1998. Översvämningsskartering för Mölndalsån har överlämnats.

Stabilitetskartering för 10 kommuner i Gävleborgs län och för 15 kommuner i f.d. Skaraborgs län har överlämnats.

Seminarier om skred, ras och erosionsfrågor, med fokus på klimatförändringar, samhällsplanering och goda exempel på förebyggande åtgärder, har genomförts tillsammans med Sveriges geotekniska institut och Boverket.

Räddningsverket har betalat 28 791 tkr till 12 kommuner i bidrag för förebyggande åtgärder mot naturolyckor inom bebyggda områden.

Inför sommaren informerade Räddningsverket kommunerna om brandprognosverktyg m.m. Behovet av stöd och råd var stort på grund av vädret i kombination med andra faktorer under försommaren.

Samordning

Räddningsverket har tagit fram anpassade jordartskartor tillsammans med SGU för att underlätta för räddningstjänsten att minimera miljöskadorna från utsläpp till mark vid olyckor. I syfte att studera vilka emissioner som släpps ut i miljön och i räddningstjänstens arbetsmiljö har provtagningar gjorts på utsläpp till luft vid olyckor och övningar. Indikatorer, för att kunna följa trender i spridning av föroreningar till miljön från olyckor har tagits fram.

Vid besvarandet av remisser inom miljöområdet har särskilt olyckors miljöeffekter belysts. Information om olyckors miljöeffekter har spridits genom seminarier och på hemsidan i första hand till kommuner och myndigheter.

På webbplatsen skyddsnetet.se informerar Räddningsverket allmänheten, tillsammans med över 20 andra myndigheter och organisationer, om förebyg-

gande åtgärder och om hur man ska agera om en olycka inträffar. Antalet besökare har under första halvåret ökat kraftigt.

En genomgång av befintliga metoder och verktyg som stödjer kommunerna i utvecklingen av de kommunala handlingsprogrammen har gjorts. Räddningsverkets stöd och budskap har kommunicerats bland annat genom handböcker, seminarier, föredrag och på hemsidan.

Erfarenheter av genomförandet av lagen om skydd mot olyckor (LSO)

Lagens nationella mål ska kompletteras med lokala verksamhetsmål och handlingsprogram. Det övergripande nationella målet är riktningsgivande och lagen innehåller också inslag av regelstyrning. Lagen syftar till att kommunerna ska uppnå ett likvärdigt och tillfredställande skydd mot olyckor. De detaljregleringar av verksamheten som fanns i den tidigare räddningstjänstlagen har till stor del utgått. Kommunernas anpassning till lagen tar tid och det nya systemet är också förknippat med vissa svårigheter. Bland annat har kommunerna svårt att, utifrån en analys av risker för olyckor som kan föranleda räddningsinsatser, bryta ned de nationella målen på lokal nivå och formulera mät- och uppföljningsbara mål för sin verksamhet.

Lagen har inneburit en stor omställning för kommunerna. Handlingsprogrammen utvecklas successivt. I de handlingsprogram som hittills redovisats för innevarande mandatperiod har generellt sett de mål som anges i programmen förbättrats jämfört med handlingsprogrammen för föregående mandatperiod. En uppföljning i maj 2008 av beslutsrådet visar att endast en fjärdedel av kommunerna beslutat om program för innevarande mandatperiod. Vid årsskiftet hade ca hälften av kommunerna och de kommunalförbund som finns inom räddningstjänstverksamheten antagit handlingsprogram. Enligt Räddningsverkets uppfattning borde samtliga kommuner och kommunalförbund ha antagit handlingsprogram vid denna tidpunkt. Ansatsen för de förebyggande programmen är generellt sett hög och programmen motsvarar ofta intentionerna i lagstiftningen med ett bredare synsätt på det förebyggande arbetet i kommunerna. Kvaliteten är dock inte på den nivån att handlingsprogrammen, generellt sett, ännu motsvarar intentionerna i lagstiftningen. Kvaliteten i handlingsprogrammen för räddningstjänst är generellt sett högre, sannolikt beroende på de erfarenheter som finns från arbetet med tidigare räddningstjänstplaner.

Den uppföljning av kommunernas verksamhet som genomfördes vid årsskiftet visar att skriftliga redogörelser har inkommit från cirka 90 procent av de verksamheter som omfattas av skyldigheten att lämna skriftliga redo-

görelser för brandskyddet. Detta är en ökning med 10 procent jämfört med föregående år. Den nya ordningen innebär att kommunerna getts större möjligheter att prioritera tillsynsverksamheten efter lokala förhållanden och de särskilda risker som kan finnas. Den förändring av kommunernas tillsynsverksamhet som lagen innebär är en omfattande process. Jämfört med det antal brandsyner som årligen genomfördes enligt tidigare räddningstjänstlag, har genomförda tillsynsbesök minskat med cirka 50 procent. Antalet tillsynsbesök som kommunerna årligen genomför inom ramen för lagen om skydd mot olyckor är därmed ca 17.000. Räddningsverkets bedömning är att minskningen är en konsekvens av den analys kommunerna gör utifrån lokala förhållanden, vilket ligger i linje med lagens intentioner. Räddningsverket bedömer också att intentionerna om tillsyn med utgångspunkt i de lokala förhållandena, ännu inte realiserats fullt ut, men att kommunerna på ett bra sätt är inne i den process som omställningen innebär. Det finns, generellt sett, en strategi i kommunernas tillsynsverksamhet som har sin grund i respektive kommuns riskbild.

Kravet på skriftliga redogörelser har bidragit till att förtydliga att ansvaret för brandskyddet i första hand är en skyldighet för den enskilde, men kommunerna är inte odelat positiva till den skriftliga redogörelsen som underlag för planeringen av tillsynsverksamheten. Däremot visar de uppföljningar som genomförts att redogörelsen används som ett underlag när tillsyn genomförs.

Kommunernas redovisning för år 2007 visar att brandskyddskontroller inte genomförts i den omfattning som anges i lagen om skydd mot olyckor och Räddningsverkets föreskrifter. En eftersläpning på ca 30 procent noteras i redovisningen. En av de orsaker som anges till detta är, liksom föregående år, brist på behöriga kontrollanter. Länsstyrelserna är uppmärksamma på frågan och fortsatt tillsyn och uppföljning kommer att ske.

Enligt lagen ska olyckor som föranleder räddningsinsats undersökas. Utöver de enklare olycksutredningar som redovisas i insatsrapporter, genomfördes under 2007 ca 1 200 s.k. mera omfattande olycksundersökningar. Omfattning, systematik och djup varierar i undersökningarna. Räddningsverkets bedömning är att antalet utökade olycksundersökningar borde vara fler. Bland annat genom tillsynen kommer denna fråga att följas i övergripande syfte att öka förståelsen för att olycksundersökningarna är viktiga, inte minst för lärandet från olyckor.

En genomgång av befintliga metoder och verktyg som stödjer kommunerna i utvecklingen av de kommunala handlingsprogrammen har genomförts. Räddningsverkets stöd och budskap har kommunicerats via bl a handböcker, seminarier, föredrag och hemsidan.

Barnsäkerhet

Under året har ett utkast till nationell handlingsplan för barnsäkerhetsarbetet tagits fram. Tre problemområden har identifierats; drunkning bland barn 0-6 år i hemmiljön, behovet av utveckling av statistikunderlag och alkohol som bakgrundsfaktor vid olyckor med barn och unga. En hearing har genomförts med ett antal frivilligorganisationer, i syfte att diskutera hur vi kan samverka för att minska olyckorna bland barn och unga. En myndighetsgemensam grupp arbetar med frågor om hur barns och ungas inflytande ska säkerställas inom rådet för barnsäkerhet.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska redovisa de bidrag som efter ansökan tilldelats olika ideella organisationer för att stärka den enskilda människans förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser. Vidare ska Statens räddningsverk redovisa motiv för bidragen och vilken verksamhet hos organisationerna som motiverat bidraget. Statens räddningsverk ska också bedöma hur organisationernas verksamhet bidragit till att uppnå målet för verksamhetsgrenen.

Tilldelade bidrag

Fördelningen av bidrag sker från och med 2007 efter ett ansökningsförfarande där ideella föreningar får ansöka om bidrag för att genomföra kursverksamhet riktad till allmänheten för att öka den enskildes kunskap om att förebygga och hantera olyckor och egna förhållanden vid kriser och extraordinära händelser.

Följande ideella föreningar har tilldelats bidrag för 2008 (tkr):

	Beslut Bidrag	Genom- förd verk- samhet
Sveriges Civilförsvarsförbund	10 450	10 450
Svenska Röda Korset	10 000	12 300
Svenska Brand- skyddsföreningen	7 650	3 435
Svenska Livrädd- ningssällskapet	2 640	3 040
FRIS – Föreningen Rädd- ningskårer i Samverkan	1 245	737
Sverigefinska Pensionärer	14	14
Summa	31 999	29 976

Bidragen har använts till att genomföra utbildningar inom följande områden:

- Samhällets olycks- och skadebild
- Förhållningssätt till risker
- Hemsäkerhet
- Första hjälpen
- Hjärt- och lungräddning
- Brandkunskap
- Hemberedskap
- Simundervisning/vattensäkerhet för vuxna
- Säkerhet för äldre.

Motiv för bidragen och organisationernas verksamhet

Motiven för bidragen utgår från skade- och olycksbildden och Räddningsverkets riktlinjer för bidragen. Insatser som leder till att minska antalet skador till följd av olyckor eller kris/extraordinär händelse inom bostadsmiljön (inne/ute) och/eller naturen har prioriterats under perioden 2007/2008, liksom kursverksamhet som riktas direkt till tredje man. Efter utvärdering har bidragssystemet och inriktningen reviderats inför nästkommande bidragsperiod (2009-2011). Revideringen innebar inga betydande förändringar.

Mål för verksamhetsgrenen

Organisationernas verksamhet bidrar till att uppnå verksamhetsgrenens mål genom att öka den enskilda människans kunskap om hur olyckor kan förebyggas och den enskilda människans förmåga att hantera olyckor och egna förhållanden som uppstår vid kriser och extraordinära händelser.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska med underlag från Nationellt centrum för lärande från olyckor, redovisa en samlad bild och bedömning av olycksutvecklingen och säkerhetsarbetet i Sverige. Av redovisningen ska samverkande myndigheters bedömning av arbetet vid Nationellt centrum för lärande från olyckor framgå.

Olycksutveckling och säkerhetsarbete

Antalet dödsfall till följd av olyckor har sedan mitten på 1990-talet fram till och med 2006 ökat med 30 procent. Orsaken till den allmänna uppgången är i första hand att antalet dödsfall till följd av fall har ökat, särskilt bland äldre kvinnor och att antalet dödsfall till följd av förgiftningsolyckor har ökat kraftigt. Även för barn och ungdomar har en sedan 1960-talet positiv trend avstannat och under 2000-talet ersatts av

en svag ökning. Den olyckstyp som helt dominerar är fall. Fallolyckor svarar för hälften av dödsolyckorna, vägtrafik och andra transportolyckor för en femtedel och förgiftningar för en knapp tiondel. Olyckstyper som drunkning och brand står för fyra respektive tre procent.

Antalet dödsfall till följd av olyckor inom arbetslivet har sedan 1940-talet minskat stadigt, men minskningen har planat ut och till och med ersatts av en ökning. Under de senaste åren (2005 – 2007) har antalet dödsfall ökat med cirka 30 procent. I mitten av 1950-talet omkom drygt 400 arbetstagare per år till följd av olyckor. I dag är antalet omkomna arbetstagare runt 60 personer per år. Härtill kommer cirka 10 till 15 egenföretagare. Utöver jord- och skogsbruk är byggverksamhet den mest utsatta branschen. Anställda vid små företag och egenföretagare drabbas oftare än andra av dödsolyckor. Åldersgruppen 55 + är överrepresenterad.

Antalet dödsfall till följd av olyckshändelser inom vägtrafiken har sedan omläggningen till högertrafik minskat trots att antalet fordon på vägarna mångdubb-lats. Minskningstakten är dock inte lika hög längre och under åren 2006 och 2007 syns till och med en mindre uppgång i antalet dödsfall. Utvecklingen är positiv när det gäller cyklister och äldre medan antalet omkomna motorcyklister och mopedister ökar. Både den tunga trafiken och personbilstrafiken har ökat. Under år 2007 omkom 471 personer i vägtrafiken. Antalet svårt skadade har också minskat medan antalet lindrigt skadade ökat.

Fyra av fem olyckor som föranlett kontakt med sjukvården sker i det som brukar kallas hem- och fritidsmiljöer. Antalet dödsolyckor inom hem- och fritidsmiljöer uppvisar en ökning. Det är i första hand äldres olyckor, särskilt till följd av fall, som ökar. Äldres fallolyckor leder till fler dödsfall, större antal inläggningar på sjukhus och fler besök på akutmottagningarna än någon annan typ av olyckor.

Det är stora skillnader mellan kommunerna. Skillnaden mellan den kommun som har det lägsta antalet sjukhusvårdade till följd av olyckor per invånare och den som har högst är två hundra procent. Det finns också en nord- och syddimension och en skillnad mellan till exempel glesbygds- och förortskommuner. En del av skillnaderna kan förklaras av skillnader i ålders- och könsstruktur och inkomst- och utbildningsnivå.

Levnadsvanor, såsom drog- och alkoholvanor, intar sannolikt en nyckelställning som bakgrundsfaktor till utvecklingen. En ökad alkohol- och drogkonsumtion förklarar en del av ökningen. En annan förklaring till olycksutvecklingen är den ökande andelen äldre i samhället.

Socialt utsatta barn och ungdomar löper betydligt större risk att skadas allvarligt i en olycka. Barn i hushåll med socialbidrag löper förhöjd risk att skadas i en trafikolycka, liksom barn till ensamstående eller till föräldrar med enbart förgymnasial utbildning. Barn upp till sex år i hushåll med en ensamstående förälder har nästan en fördubblad risk för trafikskada, jämfört med kontrollgruppen. Barn i hushåll med socialbidrag är överrepresenterade även när det gäller fallolyckor och andra olycksfall. Antalet stora olyckor (olyckor med fem eller fler omkomna) minskar, i både antal och omfattning. De som inträffar sker oftast inom vägtrafiken och innefattar minibussar eller liknande. Sett i relation till den så kallade hotskalan, med ovanliga händelser med omfattande konsekvenser i ena änden och vardagliga händelser med mer begränsade konsekvenser i den andra änden, så står det helt klart att den samlade ”hälsobördan” från dessa händelser har en stark övervikt mot vardagshändelserna.

Den kommunala räddningstjänsten ryckte år 2007 ut till drygt 11 000 bränder i byggnader, 16 000 bränder som inte är i byggnader, nästan 14 000 trafikolyckor, knappt 400 drunkningar eller drunkningstillbud och drygt 2 000 utsläpp av farliga ämnen. Antalet insatser till byggnadsbränder har ökat något de senaste tre åren och antalet insatser till trafikolyckor har under de senaste tio åren nästan fördubblats.

Under perioden 1998 till 2007 har antalet upptäckta oljeutsläpp till havs i svenska vatten varierat från cirka 400 till drygt 200. Under 2007 konstaterades 325 oljeutsläpp.

Ett varmare klimat med högre energimängder i vädersystemen kommer att påverka det framtida olyckspanoramats. Resultatet kan bli fler naturolyckor, som extrem nederbörd med översvämningar, skogsbränder, stormar och skred samt fler och längre perioder med mycket varmt väder. Historiska data på översvämningar och stormar i Sverige visar dock inte på någon tydlig långsiktig trend. Antalet stormar har till och med minskat något under de senaste 100 åren. Däremot har stormarnas konsekvenser ökat.

Allmänhetens och politikernas kunskap om olycksbildningen präglas av hur media beskriver olyckor. I november 2008 gjorde Sifo en undersökning kring allmänhetens kunskap om olyckor. På frågan om vilken olyckstyp som skördar flest dödsoffer svarade 75 procent vägtrafikolyckor, medan bara 13 procent kände till att fallolyckor är den olyckstyp som vållar flest dödsoffer. Detta är dock en klar uppgång jämfört med den första mätningen år 2002 då endast två procent kände till att fallolyckor svarade för flest dödsfall. Även bland politiker är det en klar majoritet som felaktigt tror att trafiken skördar flest offer

för dödsolyckor. Under sommaren 2008 genomfördes en enkät riktad till riksdagsledamöter samt landstings- och kommunalråd runt om i Sverige. Sammanlagt besvarade 374 politiker enkäten. På frågan om vilken typ av olycka som leder till flest dödsfall i Sverige svarade 57 procent av politikerna vägtrafik och 35 procent fallolyckor. Samhällets säkerhetsarbete präglas av stark sektorisering. Det finns till exempel begrepp som barnsäkerhet, äldresäkerhet, arbetarskydd, trafiksäkerhet, flygsäkerhet, järnvägssäkerhet, sjösäkerhet, bostadssäkerhet, elsäkerhet, brandsäkerhet, produktsäkerhet och patientsäkerhet m.fl. För vissa områden finns ett tydligt ansvar reglerat i lag, t.ex. elsäkerhet, för andra områden finns s.k. samordningsansvar, t.ex. barnsäkerhet, och för ytterligare områden saknas helt ett uttalat ansvar, t.ex. äldresäkerhet. Samtidigt finns en stark evidens för att områden med en positiv skadeutveckling präglas av att de dels har en tydlig strategi för sitt säkerhetsarbete, dels att de har ett tydligt ansvarstagande (jfr arbetsliv och trafik). Områden med en negativ utveckling saknar strategier eller arbetar med flera samtidigt samt saknar ansvarstagande eller har splittrat ansvaret. Samhällets säkerhetsarbete bygger på en olycksbild som är trettio till fyrtio år gammal och som inte uppmuntrar tvärsektoriella ansatser. Nationella mål finns endast för vägtrafik.

Allt praktiskt säkerhetsarbete sker ute i kommunerna. Det är viktigt att kommunerna ges förutsättningar att styra, följa upp och utvärdera detta säkerhetsarbete genom mål och lokala fakta om olyckor.

Samverkande myndigheters bedömning

Som en påbyggnad på den kundundersökning till tjänstemän på myndigheter och kommuner som gjordes i slutet av 2007, genomfördes en intressentundersökning riktad till ett antal politiker på riksdags- landstings- respektive kommunal nivå under maj-juni 2008. Av 539 tillfrågade respondenter erhöles svar från 374. En majoritet av politikerna uppger att de får sin huvudsakliga information om olyckor via media och/eller NCO. Drygt hälften vill ha informationen direkt från NCO, helst i korfattad digital format. Informationsbehovet är jämnt fördelat över året. En återkommande rekommendation från landstingspolitiker och kommunalråd är att satsa på att redovisa informationen i form av ”öppna jämförelser”.

Med hänsyn till att NCO försvinner vid årsskiftet 2008/09 har det inte bedömts som meningsfullt att upprepa den renodlade Kundundersökningen under innevarande år.

Kommentar

Räddningsverket har tillsammans med andra aktörer genomfört åtgärder för att förebygga olyckor och minimera konsekvenser av olyckor.

Räddningsverket har sedan länge arbetat med att höja säkerheten vid hantering av fyrverkerier och genom det allmänna råd som givits ut beträffande försäljning av fyrverkeriartiklar till konsumenter skapas förutsättningar för en förbättrad säkerhet vid försäljningsplatserna.

Räddningsverket har vid genomförandet av den så kallade REACH-förordningen haft en viktig roll i att stödja Kemikalieinspektionen när det gäller kemikaliers fysikaliska egenskaper.

Så kallade securityfrågor har fått en ökad aktualitet inom EU och verket är verksamma inom området främst när det gäller transport av farligt gods och frågor rörande sprängämnessäkerhet.

Inom det brandförebyggande området har ett flertal insatser gjorts som sammantaget bedöms minska brandriskerna. Allmänna råd om brandskydd i hotell,

pensionat, vandrarhem och liknande anläggningar, broschyr om brandsäker camping och informationsmaterial om eldstäder och brasor har tagits fram. Dessutom har brandskydd i äldres bostäder särskilt uppmärksammats.

Risker för skred, ras och erosion har mot bakgrund av klimatförändringen varit högaktuella frågor. Karteringar längs vattendrag samt övriga stabilitetskarteringar har därför fortsatt och underlag har lämnats till berörda kommuner.

Räddningsverket har varit fortsatt aktiv i det internationella regelarbetet inom transport av farligt gods. Utgångspunkterna för arbetet är dels att transporter ska vara säkra och dels att underlätta där så är möjligt för det svenska näringslivet. De av Sverige initierade multilaterala avtalen speglar detta tankesätt.

En informationsbroschyr om hur kommuner kan arbeta med information till allmänheten inom Seveso-området har tagits fram för att underlätta för kommunerna att leva upp till direktivets krav.

VERKSAMHETSGREN

Risk- och säkerhetsutbildning

Mål

Målet är att Statens räddningsverk, för att ge förutsättningar att öka säkerheten, ska bedriva sådan risk- och säkerhetsutbildning som är kvalitetssäkrad och anpassad till samhällets behov.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska inom ramen för verksamhetsgrenen, redovisa under året genomförd verksamhet.

Under året har 6 365 personer genomfört utbildning inom risk- och säkerhet. Se tabell nedan.

2-årig SMO	660
Räddningsinsats	523
Skorstensfejare	55
Räddningsledning	463
Tillsyn/olycksförebyggande	190
Systematiskt säkerhetsarbete	5
Brandingenjörer	38
Skorstensfejartekniker	25
Avgiftsfinansierad risk- och säkerhetsutb.	4 406
Summa	6 365

Volymerna för grund- och vidareutbildningen uppgår i stort till samma nivå som 2007 medan den avgiftsfinansierade risk- och säkerhetsutbildningen har minskat med ca 15%.

En satsning på distansutbildning för den 2-åriga grundutbildningen i skydd mot olyckor (SMO) har påbörjats. En första utvärdering har visat att denna utbildningsform i stort innebär likvärdig kvalitet som för den "skolbundna" utbildningen.

Under året har övergången till MSB förberetts samtidigt som ordinarie utbildningsverksamhet har bedrivits, vilket har inneburit en mycket hög arbetsbelastning för personalen.

Arbetet har under året genomförts i två perspektiv. För Revinge och Sandö var inriktningen att bygga för att kunna möta de avsevärt ökade utbildningsvolymerna som planeras för 2009. För Rosersberg och Skövde har senare delen av året inneburit en väntan på besked om framtiden.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska redovisa hur jämställdhetsarbetet har integrerats i de utbildningar som bedrivs vid myndigheten, samt hur kvalitetssäkringen i utbildningsverksamheten säkerställs.

Integrering av jämställdhetsarbetet

Satsningen på utbildning av lärare och nyckelpersoner i könsmedveten pedagogik fortsätter. Resurspersoner är utsedda inom varje lärarlag för att bevaka och utveckla metodik och förhållningssätt. Bland annat har språkanvändningen uppmärksammas ur ett jämställdhetsperspektiv vid framtagning av utbildningsdokument. Ett koncept *Människan och livet* har utvecklats och genomförts på den tvååriga SMO-utbildningen där jämställdhet är ett av kunskapsområdena. I grundutbildningen har skolorna även anlitat föreläsare för att belysa jämställdhetsperspektivet. Materiel och utrustning har ändrats ur jämställdhetsperspektiv. Lättare verktyg och kläder i mindre storlekar har anskaffats. Jämställdhetsutvecklare har utsetts, bland annat för att de studerande ska ha en särskild, utbildad person att vända sig till i jämställdhetsfrågor.

Kvalitetssäkring av utbildningsverksamheten

Kvalitetssäkring inom utbildningsverksamheten säkerställs bland annat genom fortsatt utveckling av kvalitetsledningssystemet enligt ISO 9000/2000. Skolan i Revinge kvalitetscertifierades i januari 2007. Kvalitetsmätningar som bland annat visar nöjd studerandeindex, NSI, genomförs på samtliga grund- och vidareutbildningar. Årets mätningar har visat godkänt resultat. Under året har utbildningsrevisioner genomförts vid två skolor. Inriktningen har varierat, men ledningens ansvar, lärarnas kompetensutveckling, mätning, analys och förbättringar har fokuserats. Vid Skövdeskolan reviderades främst SMO-utbildningen. Viktiga områden att utveckla är formerna för utveckling och revidering av befintliga kursplaner. Examinationsformer och examinationskrav ska förtydligas. Kompetensutveckling för lärare har genomförts i syfte att höja utbildningskvaliteten inom områdena bedömning och examination, processorienterat lärande och distanspedagogik. En lärarutbildning i könsmedveten pedagogik har just

avslutats. Studerandeflytandet är en del i kvalitets-säkringen. Studeranderepresentanter deltar i klassråd, skolråd och utbildningsråd.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska särredovisa utbildningsverksamheten, uppdelat på anslagsfinansierad utbildning och avgiftsfinansierad utbildning. Anslagsfinansierad utbildning ska redovisas uppdelad i tvåårig utbildning i skydd mot olyckor, utbildning för räddningsinsats samt vidareutbildning.

Redovisa avgiftsfinansierad utbildning separat, med uppdelning på kostnader och intäkter. Av redovisningen ska framgå vilken utbildning som avses.

Anslagsfinansierad utbildning

Skydd mot olyckor

Under 2008 har 275 studerande examinerats i den tvååriga utbildningen i skydd mot olyckor. Av dessa är 41 kvinnor. Totalt har 1 058 studerande, varav 146 kvinnor (14 procent), examinerats i den tvååriga utbildningen i skydd mot olyckor vid Räddningsverkets skolor sedan utbildningen startade 2003. Två enkäter som genomförts under året visar att 80 procent av dem som examinerats fått tillsvidare- eller tillfälligt arbete inom risk och säkerhet ett halvår efter avslutad utbildning. Medelvärde för arbetslöshet var 4 procent hos de tillfrågade. 795 ansökningar inkom till den SMO-utbildning som börjar vårterminen 2009. Det är i stort sett samma antal som vårterminen 2008. Andelen kvinnor är 10 procent, vilket innebär en ökning från vårterminen 2008 men betydligt lägre än målet 20 procent. Inför 2008 utvecklades SMO-utbildningen på distans. Under året har två kurser på distans erbjudits, en på våren och en på hösten. I utbildningen ingår ett antal obligatoriska närträffar vid någon av verkets skolor eller vid några räddningstjänster. Vid närträffarna genomförs praktiska moment, obligatoriska övningsuppgifter och vissa examinationer. Mellan närträffarna studerar man på egen hand. Kommunikationen med lärare och andra studerande sker bland annat via e-post och i diskussionsforum på Internet.

Utbildning till skorstensfejare har genomförts med 56 studerande, varav 8 kvinnor.

Räddningsinsats

523 personer har fullgjort utbildning i räddningsinsats för räddningstjänstpersonal i beredskap (deltidsanställd personal). Kvalitetsmätningar och andra återkopplingar från våra kunder visar att såväl räddningstjänsterna som de studerande är mycket nöjda med utbildningen efter den förändring som gjordes 2006.

Vidareutbildning

Vidareutbildning har genomförts med 721 studerande, vilket i stort motsvarar efterfrågan på utbildning 2008. Utifrån kommunernas anmälda behov hade dock Räddningsverket planerat att utbilda 965 personer, men vissa utbildningar är fortfarande svåra att fylla. Under året har två kurser ställts in på grund av för få anmälningar; *Räddningsledning C* och *Att leda systematiskt säkerhetsarbete*. Den andra kursen *Räddningsledning C* genomfördes med endast 11 deltagare. Behovet av en högre kurs i räddningsledning har varit mindre än förväntat och därför har några kurser ställts in och andra genomförts med låg uppfyllnad. Erfarenheterna hittills tyder på att behovet är att kursen genomförs vartannat år. För att fastställa det framtida behovet behöver en analys göras av kommunernas kompetensförsörjningsbehov av kursen *Räddningsledning C*. Kursen kommer tidigast att erbjudas igen 2010.

De båda kurserna *Metoder för systematiskt säkerhetsarbete* och *Att leda systematiskt säkerhetsarbete* arbetades om till distansutbildningar under 2006 och 2007. Syftet med detta var att möjliggöra för flera studerande att delta i utbildningarna. Antalet sökande har dock varit fortsatt lågt. *Att leda systematiskt säkerhetsarbete* fick ställas in på grund av för få ansökningar och *Metoder för systematiskt säkerhetsarbete* genomfördes med endast 5 studerande.

Mycket arbete har lagts ner på att informera och att sprida kunskap om kurserna både hos kommuner och länsstyrelser. Det behöver även för dessa kurser göras en analys av kommunernas framtida behov av utbildningarna.

Vidareutbildning för skorstensfejartekniker genomfördes med 25 studerande. Bland dessa fanns endast en kvinna.

Påbyggnadsutbildningen i räddningstjänst för brandingenjörer har genomförts med 38 studerande.

Avgiftsfinansierad risk- och säkerhetsutbildning

Årets omsättningsmål sattes till 17,4 mnkr, vilket var en sänkning med 2 mnkr jämfört med föregående års utfall. Anledningen var att Räddningsverkets förmåga att erbjuda och genomföra utbildningar till mycket stor del skulle komma att påverkas av pågående utredningar. Även detta omsättningsmål reviderades under året och beslutades till 12,4 mnkr. För att nå omsättningsmålet har ett ökat samarbete mellan skolorna tvingats fram, inte minst för att täcka lärarbehovet. Även prioritering av grund- och vidareutbildningar har påverkat tillgången på lärarresurser, vilket gjort att externa lärare utnyttjats i högre grad eller att kurser ställts in, vilket i sin tur påverkat kostnaderna för utbildningarnas genomförande.

Trenden mot kundanpassade utbildningar är tydlig och antalet genomförda så kallade öppna utbildningar fortsätter att minska.

Under årets sista kvartal har ett arbete påbörjats för

att styra om verksamheten mot den nya myndigheten utifrån planeringsinriktningarna för 2009. För den avgiftsfinansierade verksamheten betyder detta ett fördjupat samarbete mellan verksamhetsställena Revinge och Sandö, men också ökad öppenhet för att beställa avgiftsfinansierade utbildningar av andra aktörer. Nedan redovisas omsättningen för genomförd fort- och uppdragsutbildning uppdelat per område.

Ämnes område	Intäkter	Kostn	Res
Ledning	1 082	993	89
Prehospitalt omhändertagande	319	374	-55
Brand och räddning	5 388	5 018	370
Förebyggande/risk	1 301	952	349
Kem, farligt gods	1 823	1 421	402
Krishantering	3 099	3 027	72
Fortbildning skorstensfejare	54	85	-31
Övrig uppdragsutbildning	692	953	-261
Summa	13 758	12 823	935

Kommentar

Räddningsverket bedömer att målet för verksamhetsgrenen uppnåtts. Bedömningen görs utifrån att planerade grund- och vidareutbildningar genomförts utifrån avnämarnas behov.

En första utvärdering av distansutbildningen visar att det är en bra utbildningsform som i stort sett är

likvärdig med den skolbundna utbildningen.

De kvinnor som utbildas till brandmän får inte anställning inom kommunal räddningstjänst i samma utsträckning som sina manliga kolleger. Det är ett problem som den nya myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) bör verka för att lösa.

VERKSAMHETSGREN

Tillsyn

Mål

Målet är att Statens räddningsverk genom sin tillsynsverksamhet ska följa upp, granska och utvärdera verksamheten inom ansvarsområdet så att den bidrar till att olyckor förebyggs och att hanteringen av de olyckor som inträffar sker på ett sådant sätt att skadorna minimeras.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa inriktning, omfattning och resultat av genomförd tillsyn och tillsynsvägledning enligt tillämplig lagstiftning samt redovisa en bedömning av länsstyrelsernas tillsynsverksamhet.

Lagen om skydd mot olyckor (LSO)

Inriktning

Tillsynen har inriktats mot länsstyrelsernas planläggning för uppgifterna att svara för räddningstjänst och sanering vid utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnteknisk anläggning samt mot länsstyrelsernas planering för att kunna ta över ansvaret för kommunal räddningstjänst. Tillsynsvägledning till länsstyrelserna för uppgiften att utöva tillsyn över kommunernas verksamhet enligt lagen, sker genom att länsstyrelsernas tillsyn stöds, följs upp, samordnas och utvärderas. Vägledningen syftar till att tillsynen utvecklas så att de bedömningar som görs bidrar till ett likvärdigt och tillfredsställande skydd mot olyckor.

Omfattning

Tillsyn med genomgång av planläggningen inom området har gjorts vid sju länsstyrelser. Dessutom har särskilda uppföljningar genomförts av planläggningen vid två länsstyrelser. Som underlag för kommande tillsyn har en fördjupad granskning gjorts av samtliga länsprogram för räddningstjänst och sanering vid utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnteknisk anläggning och planläggning för att ta över ansvaret för den kommunala räddningstjänsten. En särskild kompetensutvecklingsinsats har genomförts med syfte att utveckla och ta tillvara erfarenheter från länsstyrelsernas arbete med planlägg-

ning och program för uppgifterna enligt LSO.

Stöd och vägledning för länsstyrelsernas granskning av kommunala handlingsprogram har getts. Ett digitalt arkiv för handlingsprogram underhålls med syfte att vara ett stöd vid granskning och ett underlag för uppföljning och utveckling av programmen. Ett metodstöd har utarbetats för länsstyrelsernas tillsyn av kommunerna. Särskild uppmärksamhet har fortsatt ägnats tillsyn över målstyrd verksamhet och ett arbete har påbörjats för fortsatt utveckling av metodstödet.

Räddningsverket har genomfört två tillsynskonferenser för handläggare vid länsstyrelserna och medverkat vid regionala tillsyns- och samrådskonferenser. Vid tillsynskonferenserna diskuterades bland annat hur jämställdhet kan utvecklas inom den kommunala räddningstjänsten och hur frågan om jämställdhet kan tas upp inom ramen för tillsynsverksamheten. Den under förra året påbörjade kompetensutvecklingen för tillsynshandläggare vid länsstyrelserna har fullföljts med en tvådagars utbildning. Vidare har en tvådagars utbildning genomförts för nyanställda handläggare vid länsstyrelserna.

I samverkan med länsstyrelserna genomför Räddningsverket en årlig uppföljning av kommunernas arbete enligt LSO. Uppföljningen kan användas som underlag för kommunernas egen uppföljning och för länsstyrelsernas planering av tillsynsverksamheten. Uppföljningen samordnas i ett gemensamt system med Krisberedskapsmyndighetens uppföljning av kommunernas arbete enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Som underlag för Räddningsverkets tillsyn och tillsynsvägledning görs en liknande uppföljning av länsstyrelsernas arbete enligt LSO.

Sevesolagen

Inriktning

Räddningsverkets tillsynsvägledning sker genom att länsstyrelsernas tillsyn följs upp, kontrolleras, samordnas, stöds och utvärderas. Vägledningen syftar till att utveckla länsstyrelsernas tillsyn och därmed bidra till att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och begränsa följderna av de olyckor som ändå sker. I arbetet med Sevesobestämmelserna är samordning med andra myndigheter en prioriterad uppgift.

Omfattning

En tillsynsplan har tagits fram och tillsynsbesök har genomförts i fyra län. Räddningsverket har också deltagit i ett operativt tillsynsbesök som genomförts av länsstyrelsen i Stockholms län.

Kommunerna ska informera de personer som löper risk att påverkas av allvarliga kemikalieolyckor vid anläggningar som omfattas av krav på säkerhetsrapport. Under året har en fördjupad uppföljning genomförts av hur bestämmelserna uppfylls och Räddningsverket har utarbetat informationsmaterial om riskkommunikation.

En tillsynskonferens har genomförts med inriktning mot aktuella frågor; bl.a. om uppföljning av kommunernas information till allmänheten och den nationella bilden över olyckor vid Sevesoverksamheter. Vidare har ett seminarium genomförts i syfte att stödja länsstyrelsernas tillsyn av hur kommunerna och Sevesoverksamheter på den högre kravnivån övar planer för räddningsinsatser

En sammanställning har gjorts av 2007 års verksamhet, dels som underlag för inriktning av arbetet inom området, dels som underlag för rapportering till EU-kommissionen. Länsstyrelserna lägger in uppgifter från sin tillsynsverksamhet i en databas som Räddningsverket administrerar. Uppgifterna utgör också underlag för överföring av medel till länsstyrelserna för tillkommande tillsynsuppgifter enligt Sevesolagen och prövning enligt miljöbalken av verksamheter som omfattas av Sevesolagen.

Samverkan med andra myndigheter har skett i nationella Sevesogruppen där också Arbetsmiljöverket, Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen och representanter för näringslivet ingår.

Förordningen om utvinningsavfall

Inriktning

Ett EU-direktiv har införts i svensk lagstiftning genom en ny förordning om utvinningsavfall. Förordningen trädde i kraft 2008-09-01 med vissa övergångsbestämmelser. Räddningsverket har det centrala ansvaret för tillsynsvägledning, vad gäller förordningens bestämmelser om förebyggande åtgärder mot och hantering av allvarliga olyckor.

Omfattning

Samverkan har skett med Naturvårdsverket och branschföreningen SweMin. Information om bestämmelserna har getts direkt till länsstyrelserna och via hemsidan. Kartläggning av de riskanläggningar som omfattas av bestämmelserna har påbörjats. Genom in-

formationsinsatser och den kartläggning som påbörjats har frågan aktualiserats hos länsstyrelserna. De flesta anläggningar som omfattas har tid att anpassa sig till de nya kraven fram till 30 april 2012. Genom samverkan med andra berörda myndigheter och branschen kan vi förmedla enhetlig information till tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare.

Lagen (1982:821) om transport av farligt gods

Inriktning

Arbetet har inriktats mot att kontrollera att skyldigheterna för verksamhetsutövare om säkerhetsrådgivare och transportskydd efterlevs. Syftet med detta är att bidra till ett förebyggande arbete så att åtgärder vidtas för att förhindra olyckor. En inriktning är också att utveckla samverkan mellan tillsynsmyndigheter inom området transport av farligt gods.

Omfattning

Drygt 4 400 verksamhetsutövare har utsett säkerhetsrådgivare och är registrerade i Räddningsverkets databas. Under året har ca 200 verksamhetsutövare anmält rådgivare och ca 150 meddelat att de inte omfattas av skyldigheterna. Ca 75 verksamhetsutövare har anmotsats att utse säkerhetsrådgivare.

Ett arbete pågår med att göra det möjligt att anmäla säkerhetsrådgivare via e-tjänst. Metoder för urval av tillsynsobjekt utvecklas kontinuerligt och tillsynsbesök har genomförts hos 61 verksamhetsutövare enligt tillsynsplan. En jämn geografisk och branschmässig fördelning över landet är parametrar vid urval av tillsynsobjekt. Vid tillsynsbesök granskas att erforderliga rutiner har upprättats i den omfattningen att bestämmelserna följs. Årsrapporter har begärts in och granskats för 86 verksamhetsutövare.

Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor

Inriktning

Räddningsverket bedriver operativ tillsyn och tillsynsvägledning med syftet att bidra till en säker hantering av brandfarliga och explosiva varor. Inom området kemikalietillsyn där Räddningsverket svarar för tillsynen av kemiska produkters brandfarliga, explosiva och oxiderande egenskaper, har arbetet inriktats på samverkan med andra myndigheter, främst Kemikalieinspektionen, och på system och metoder för tillsynen.

Omfattning

Tillsynsbesök har genomförts inom fem av Försvarmaktens områden enligt fastställd långtidsplan. En plan har fastställts för tillsynen inom Försvarmakten för år 2009. Inom den civila sidan har fem tillsynsbesök genomförts vid verksamheter som hanterar explosiva varor.

Uppföljning har genomförts av kommunernas tillsyn när det gäller brandfarliga varor och polismyndigheters tillsyn i fråga om explosiva varor.

Uppgifterna inom kemikalietillsynen enligt miljöbalken och förordningen om tillsyn enligt miljöbalken, har genom införandet av Reach och den kommande EU-förordningen om klassificering, märkning och förpackning av kemikalier, krävt omfattande samverkan med Kemikalieinspektionen. Arbetet med metoder för tillsyn och tillsynsvägledning har varit prioriterat. Information om Räddningsverkets tillsyn och tillsynsvägledning inom området har också lagts ut på Räddningsverkets webbplats.

Tillsyn av alarmeringsavtalet med SOS Alarm AB

Inriktning

Räddningsverket har uppdraget att utöva tillsyn och kontroll över åtagandena enligt alarmeringsavtalet mellan staten och SOS Alarm AB.

Omfattning

Efter samråd med Socialstyrelsen och Rikspolisstyrelsen har Räddningsverket till regeringen redovisat uppdraget att utöva tillsyn och kontroll över åtaganden enligt alarmeringsavtalet.

Räddningsverket ingår i det av SOS Alarm AB inrättade 112-rådet. Förutom att delta i rådet har Räddningsverket lämnat synpunkter på en remiss om föreskrifter om förmedling av nödsamtal och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter till samhällets alarmeringstjänst. Uppföljningar med SOS Alarm om åtaganden enligt alarmeringsavtalet sker kontinuerligt.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa de insatser avseende marknads kontroll som genomförts för att säkerställa att de produkter som faller inom myndighetens ansvarsområde och som gjorts tillgängliga på marknaden uppfyller gällande krav samt resultatet av och kostnader för dessa insatser.

Genomförda insatser

Räddningsverket har deltagit vid fyra av marknadskontrollrådets möten och vid ett informationsmöte om samverkan med Tullverket som genomförts inom ramen för marknadskontrollrådet. Notifieringar om farliga produkter har följts upp.

Marknadskontroll av fyrverkerier har genomförts inför påsk- och nyårshelgerna. Kontroll har genomförts vid ca tjugo försäljningsställen i åtta kommuner. Samverkan har där det varit möjligt skett med polis- och räddningstjänstmyndigheter. Marknadskontroll av gasapparater har genomförts vid fyra försäljningsställen. Räddningsverket har granskat försäljning via Internet av s.k. skorstenslösa kaminer, vilket resulterat i en förfrågan om uppgifter om tygodkännande till fyra leverantörer som erbjudit produkter via sina hemsidor. Utöver detta har ytterligare några enstaka ärenden hanterats.

Utöver samverkan i marknadskontrollrådet samverkar Räddningsverket kontinuerligt med andra marknadskontrollerande myndigheter, företrädesvis med Konsumentverket. Information om Räddningsverkets marknadskontroll finns på verkets webbsidor

Resultat av och kostnader för genomförda insatser

Området marknadskontroll utvecklas i snabb takt, vilket kräver ständig kompetensutveckling.

Marknadskontrollerna har inte föranlett att några åtgärder har behövt vidtas. En saluförare av s.k. skorstenslösa kaminer har tagit bort produkterna från sitt sortiment. Uppföljning av övriga tre pågår.

En av notifiering i Rapex har resulterat i en kontakt med en importör.

Kostnaderna för Räddningsverkets uppgifter inom området för år 2008 är 636 tkr.

Kommentar

Tillsynen och den fördjupade granskningen av länsstyrelsernas program för räddningstjänst och sanering vid utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnteknisk anläggning samt av planläggning för övertagande av ansvaret för kommunal räddningstjänst visar att länsstyrelsernas planläggning generellt behöver utvecklas och att planerna i flera fall är i behov av revidering. För att stödja detta arbete har Räddningsverket bl.a. gett ut allmänna råd och en handbok. Detta och ökad tydlighet i verkets tillsyn har lett till att flera länsstyrelser har reviderat sin planläggning och att andra har påbörjat revidering.

Länsstyrelserna har haft en relativt hög personalomsättning inom området. Kompetensutvecklingsinsatser riktade till länsstyrelsernas tillsynspersonal har utökats.

Den sammantagna bedömningen är att länsstyrelsernas tillsyn utvecklas och ökar i omfattning samt att den successivt inriktas mot tillsyn över målstyrd verksamhet.

Av uppföljningarna av kommunernas arbete har uppmärksammats att vid mitten av december månad år 2008 hade knappt hälften av kommunerna antagit nya handlingsprogram för mandatperioden 2007 – 2010. LSO anger att handlingsprogram ska antas för varje ny mandatperiod. Någon entydig förklaring till denna eftersläpning är svår att finna, förklaringarna varierar.

Den särskilda insats som genomfördes under föregående år för att kommunerna skulle upprätta planer för räddningsinsatser vid verksamheter som omfattas av den högre kravnivån i Sevesolagen har bidragit till att frågan hålls aktuell och att planerna övas i större omfattning än tidigare.

Inom Sevesoområdet har Räddningsverket fått en bild av länsstyrelsernas kunskapsläge och behov av tillsynsvägledning bl.a. genom tillsynskonferenser och besök. Kompletterat med de uppgifter som länsstyrelserna lägger in i databasen ger detta en sammanfattande bild av hur Sevesobestämmelserna efterlevs och hur samverkan sker på lokal och regional nivå. Den fördjupade uppföljningen av hur information ges till allmänheten har gett en uppfattning om hur be-

stämmelserna efterlevs och samtidigt bidragit till en ökad ambitionsnivå och därmed ett förbättrat resultat i denna fråga.

Bedömningen är att Räddningsverkets insatser har bidragit till att utveckla länsstyrelsernas förmåga att genomföra tillsyn och till fortsatt utveckling av samverkan mellan myndigheter inom området.

När det gäller bestämmelserna om säkerhetsrådgivare och transportskydd enligt bestämmelserna i lagen om transport av farligt gods är flera faktorer avgörande för om verksamhetsutövaren följer ändamålet med bestämmelserna. Ledningens och säkerhetsrådgivarens kunskaper och dialog är viktiga inslag för att skapa engagemang. Verket bedömer att bestämmelserna om transportskydd är väl kända hos verksamhetsutövarna. Ett fåtal brister har noterats i fråga om dessa bestämmelser. Samverkan med övriga tillsynsmyndigheter inom farligt gods-området har skett i SAMTILL (den grupp som finns för ändamålet) samt genom samverkan med polismyndigheterna vid åtta tillsynsbesök.

Bedömningen efter genomförda tillsynsbesök och andra insatser är att verksamhetsutövarna i stort fullgör sina skyldigheter enligt bestämmelserna.

Inom området lagen om transport av farligt gods har uppföljningen av kommunernas och polismyndigheternas tillsyn presenterats på Räddningsverkets webbplats och används också som underlag för fortsatt arbete inom området. Räddningsverket har lämnat bidrag till utredningen om översynen av kemikalietillsyn som resulterat i betänkandet *Kemikalietillsyn – organisation och finansiering*.

Genom uppföljning och kontroll av SOS Alarm AB:s åtaganden har Räddningsverket konstaterat problem när det gäller i alarmeringsavtalet angivna medelsvarstider. Problemet förklaras bl.a. med införande av ny teknik och i något fall av ovanligt hög personalomsättning. Räddningsverket har påpekat att det är angeläget att ett målinriktat arbete genomförs för att sänka medelsvarstiden och SOS Alarm AB har under hösten 2008 vidtagit ett antal åtgärder för att komma tillrätta med problemet.

Bedömningen är att de mål som satts upp för verksamhetsgrenen har uppnåtts.

VERKSAMHETSGREN

Internationella insatser

Mål A

Målet är att Statens räddningsverk ska ha en förmåga att genomföra internationella räddningsinsatser samt att den internationella förtroendeskapande verksamheten ska stärka och utveckla området skydd mot olyckor i andra länder. Särskild vikt ska läggas vid att utveckla och fördjupa samarbetet med länder i Sveriges närområde inklusive EU:s grannländer.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska:

- inom ramen för verksamhetsgrenen, redovisa under året genomförd verksamhet. Redovisningen ska belysa erfarenheter från insatsen, ange mål och målluppfyllelse för insatsen, insatsens omfattning och kostnader för och finansieringen av beredskapen för att kunna bistå vid internationella insatser.

Genomförd verksamhet

Räddningsverket har under 2008 genomfört 7 insatser. Bland annat lämnades stöd till jordbävningdrabbade i Kirgizistan i form av tält som nödbostäder, stöd med tält och vattenreningsutrustning till drabbade efter översvämningar i Burma samt stöd med sovsäckar och respiratorer i samband med krisen i Georgien samt stöd med det svenska nationella ambulansflyget (SNAM) vid evakuering av EU medborgare som skadades i samband med terroristattacker i Bombay.

Generellt sett har insatserna fungerat bra och bidragit till uppfyllelsen av de mål som ställts. Tack vare att mottagarorganisationen vid insatsen i Kirgizistan fungerade så bra kunde tälten snabbt distribueras till de som förlorat sin bostad efter jordbävningen. Den vattenreningsutrustning som levererades till Burma gav nödställda tillgång till rent vatten vilket innebar en markant reducering av risken för att drabbas av sjukdomar som sprids genom förorenat vatten.

Räddningsverket har vid de erfarenhetsåterföringsmöten som Monitoring and Information Centre (MIC) genomför framfört synpunkter om bristande koordine-

ring; dels mellan aktörer inom EU-systemet, dels mellan EU och FN-systemet. Räddningsverket ser också ett behov av mer övning för experterna samt bättre återkoppling och utvärdering efter insatserna.

Räddningsverket har under året utvecklat sin beredskapsorganisation, Räddningsverket 24/7. Beredskapsorganisationen har förmedlat kontakter till experter både inom Räddningsverket och till andra myndigheter. Stöd i form av råd, materiel och personal för bedömning har lämnats i samband med olika händelser i Sverige och utomlands. Förfrågningar från massmedia och information från myndigheten vid inträffade händelser har hanterats. Räddningsverket har som Sveriges kontaktpunkt för EU:s gemenskapsmekanism genom beredskapsorganisationen tagit emot, vidareförmedlat och hanterat förfrågningar till och från EU MIC. Vidare har beredskapsorganisationen hanterat och vidareförmedlat internationella förfrågningar om bistånd med personal och resurser från Räddningsverket. Beredskapsorganisationen har också arbetat med omvärldsbevakning och hantering av säkerhetsrelaterade frågor för insatspersonal utomlands.

Utbildningar

Räddningsverket har under året genomfört tre utbildningar inom ramen för Nato/Pff samarbetet.

- International Environmental Disaster Operations, genomfördes i Kroatien
- Information Management, genomfördes i Sverige.
- Humanitarian Relief Operations, genomfördes i Sverige.

Genomförandet av dessa utbildningar har varit ett led i det långsiktiga arbetet för att stödja en säkerhetsfrämjande och förtroendeskapande utveckling i Europa och dess närområde.

Utbildningar har genomförts inom ramen för EU-mekanismen och i samverkan med Danska Beredskapsstyrelsen (DEMA). Syftet med utbildningarna har varit att ge en högre förståelse kring EU-mekanismens arbete och också underlätta samverkan mellan nationella myndigheter verksamma inom fältet samt mellan givarländer och mottagarländer vid insats.

Återrapportering

Redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att följa intentionerna i FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet inom internationell krishantering. Särskilt ska könsfördelningen inom genomförda insatser redovisas samt genomförd genusutbildning och information till personal.

Under 2008 förstärktes satsningen och därmed organisationens förmåga att hantera såväl brådskande som långsiktiga förfrågningar om stöd med kvalificerad kompetens i genusfrågor. Arbetet med kompetensutveckling för insatspersonal och personal vid Internationella avdelningen har fortsatt. En särskild satsning har varit utbildningar för projektledare, i syfte att uppmärksamma genusperspektiv i insatsverksamheten. Under 2008 färdigställdes och lanserades Räddningsverkets jämställdhetshandbok som ska fungera som stöd för projektledare och insatspersonal vid internationella insatser. Boken har introducerats i Räddningsverkets utbildningsverksamhet för Sida, Forsvarsdepartementet, Utrikesdepartementet och andra partners. Räddningsverket har också under året fortsatt arbetet för att genusfrågor och FN:s resolution 1325 ska tas upp i avtal och överenskommelser med uppdragsgivare. Andelen kvinnor i insatspersonalen har ökat från 13,2 % under första halvåret till 16,0 % under andra halvåret. Räddningsverket har under året haft en genomsnittlig andel kvinnor i fält på 14,5%.

Genusarbetet beaktas i utbildningsverksamheten. Introduktionskursen för insatspersonal har sedan 2007 ett obligatoriskt genusavsnitt. I chefsutbildningen för insatspersonal ingår genusföreläsning och inspel under övningstillfälle. Genusrådgivarna har deltagit med genuspass vid flera andra utbildningar för insatspersonal under 2008. Räddningsverket bidrog med ett genuspass i *Core Training for Humanitarian Action*, som anordnades av Sidas Civil Society Centre i Härnösand.

En genusrevision har genomförts under 2007 och 2008 för att kartlägga och mäta Räddningsverkets genusarbete inom internationella insatser och möjliggöra förbättring och utveckling inom verksamheten. Revisionen resulterade i att Räddningsverket är i behov av att formulera målsättningar i genus, både generellt och i projekten för att underlätta för projektledare vilka resultat myndigheten strävar efter, i varje enskilt projekt. Resultatet av revisionen har rapporterats, tillsammans med ett förslag till metodikutveckling inför den mer omfattande genusrevisionen som ska genomföras 2009.

Arbetet med implementering av det stora EU-finansierade samverkansprojektet Gendeforce har fortlöpt

under året. Genderforce avslutades i slutet av 2007, och resultaten av projektet implementerades under 2008 i de deltagande myndigheterna. Projektet har som mål att ta till vara kvinnors behov, erfarenheter och kompetens i internationella konflikt- och katastrofområden med särskilt fokus på FN:s resolution 1325. För Räddningsverket har det inneburit möjligheten till utbildning i form av grundkurser och en handledarkurs. Kurserna har innehållit ämnesmoduler om genus, jämställdhet och FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet.

Återrapportering

Redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att stärka analys och informationsinhämtning avseende säkerhetssituationen för personal i insatser. Statens räddningsverk ska samverka med andra aktörer för att få så bra underrättelseunderlag som möjligt om säkerhetssituationen i pågående och kommande insatsområden.

Räddningsverket har under året kontinuerligt följt säkerhetsläget i länder med dåligt eller försämrat säkerhetsläge. Stödet som lämnats till insatsen har utgått ifrån insatsens komplexitet, insatspersonalens erfarenhet, projektledarens erfarenhet av det specifika landet samt av säkerhetsläget. Fördjupat stöd har givits i arbetet med att ta fram säkerhetsplaner, främst för fristående kapacitetsutvecklingsprojekt. Säkerhetsplanerna berör den fysiska säkerheten på plats i insatslandet.

Under 2008 har ett system tagits fram där en risköversikt ingår som ett obligatoriskt moment innan beslut fattas om att genomföra en internationell insats. Detta har bidragit till fokusering av säkerhetsfrågorna. En ökad kontaktuppbbyggnad och stärkt informationsutbyte med säkerhetsfunktioner hos samarbetspartner och svenska aktörer har skett under året. Detta gäller bland annat Militärens underrättelse- och säkerhetstjänst (MUST), Rikskriminalpolisen (RKP) samt olika FN-organ.

Fortsatta utbildningar i säkerhet har genomförts under 2008 på grund- och chefsnivå. Säkerhetsutbildningar har även genomförts för projektledare, enhetschefer samt övrig personal i syfte att sprida kunskaper om konkret säkerhetsarbete. Vissa löpande uppgifter har förts över från säkerhetsanalytiker till projektledare, vilket innebär att kompetens och vana att arbeta med säkerhetsfrågor sprids till flera medarbetare i organisationen.

Stärkt förmåga

Mål

Målet är att Statens räddningsverk ska stärka förmågan att med kort varsel i ett inledande skede stödja utlandsmyndigheter och nödställda i en situation då många människor med hemvist i Sverige drabbas till följd av en allvarlig olycka eller katastrof i utlandet.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska redovisa arbetet med att, i samverkan med berörda myndigheter och organisationer, vidmakthålla och ytterligare utveckla förmågan att med kort varsel kunna stödja utlandsmyndigheter och nödställda.

Inga insatser har genomförts under året.

Regelbundna samverkansmöten har genomförts med berörda myndigheter och organisationer för fortsatt utveckling av beredskapen. Utbildnings- och övningsverksamhet, handbok, IT-säkerhet, insatsplanering och rutiner har fokuserats. Räddningsverket har tillsammans med UD och KBM medverkat i utvecklingen av utlandsmyndigheternas krishanteringsförmåga, vilket resulterat i att Räddningsverket under året har utbildat 262 personer vid åtta utlandsmyndigheter (Peking, New Delhi, Madrid, Mexico City, Rom, Los Angeles, Bogota, Kairo). Vid vissa utbildningstillfällen har personal från andra länders utlandsmyndigheter deltagit.

Inom Räddningsverket finns tre stödstyrkor. Samtliga är utbildade och övade och ingår i beredskapen för att på kort varsel ställas till förfogande för insats. Utbildning och övning har genomförts där personal från Räddningsverket, Socialstyrelsen, Rädda Barnen, Svenska Kyrkan, Polisen och UD har medverkat.

Kommentar

Förtroendeskapande verksamhet

Räddningsverket har deltagit i det beredskapshöjande arbete som under året genomförts inom ramen för gemenskapsmekanismen. Ett led i att stärka kommissionens och medlemsländernas beredskap att hantera olyckor och katastrofer har varit att ta fram moduler för effektiv och flexibel insatshantering. Beslut om utformning av moduler har fattats i genomförandekommittén för gemenskapsmekanismen och Sverige har under året beslutat att Räddningsverket skall ha beredskap för att snabbt kunna sätta in fem olika moduler. Flera insatser har genomförts åt gemenskapsmekanismen och rådssekretariatet på uppdrag av regeringen. Kosovo och Afghanistan är de två största insatserna. Insatsen i Georgien krävde ett större mått av improvisation då flera av de aktiviteter som genomfördes för att svara på behoven var nya och krävde kompletterande åtgärder utöver den beredskap som redan finns.

Stärkt förmåga

Uppbyggnad av den beslutade organisationen har fortsatt med materielanskaffning, utbildningar och övningar och avslutades under senare delen av 2008. Utbildning av personal vid 8 utlandsmyndigheter har genomförts. Sammantaget finns nu 250 personer utbildade, övade och testade för att kunna ingå i Räddningsverkets beredskapsstyrka för stärkt förmåga. Samtliga har tilldelats egen personlig utrustning som förvaras i hemmet. Verket är redan nu insatsberett för att kunna bistå svenskar utomlands. Arbetet med att ta fram en rullande fortbildning har påbörjats. Det har aviserats från utrikesdepartementet att en utvärdering av beredskapen skall genomföras under första delen av 2009 syftande till en fortsättning och vidmakthållande av beredskapen.

VERKSAMHETSGREN

Internationella bistånds- och räddningsinsatser

Mål

Målet är att Statens räddningsverk ska bidra till att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet till förmån för nödlidande människor som har utsatts för, eller står under hot att utsättas för, väpnade konflikter, naturkatastrofer och andra katastrofliknande förhållanden.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska:

- redovisa omfattningen av, kostnader för och finansieringen av, under året genomförd verksamhet samt hur insatser och beredskap har förändrats och utvecklats. Redovisningen ska även omfatta en sammanfattande analys av verksamhetens resultat, vilket ska åskådliggöras med ett urval insatser. Insatsredovisningen ska inkludera insatsens mål, kostnader, prestationer och resultat i form av effekter. Redovisningen ska, där så är möjligt, delas upp på respektive delmål. Kostnadsredovisningen för beredskap ska innehålla delposterna materiel, utbildning och övning, samt personal och övrig beredskap. Utvecklingen av nationell och internationell samverkan ska redovisas.

Efterfrågan på Räddningsverkets resurser i samband med internationella humanitära katastrof- och konflikt-situationer har ökat. Det har resulterat i 92 genomförda insatser i 32 länder under 2008, att jämföra med 81 insatser i 26 länder 2007. Ökningen beror på avtal med olika FN-organisationer som innebär att det finns identifierade resurser som Räddningsverket snabbt kan stödja med vid humanitära katastrofer. Antalet insatser beräknas utifrån antalet beslutade insatsperioder, enligt samma beräkningsmodell som för 2007. Stödet till de olika FN-organisationerna har fått en jämnare fördelning, bland annat har stödet till United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) och The UN Refugee Agency (UNHCR) ökat.

För att säkerställa att den internationella beredskapen anpassas till efterfrågade resurser och framtida behov har Räddningsverket ett nära samarbete med flera internatio-

nella organisationer och partner som FN, EU, International Federation of Red Cross (IFRC), International Committee of the Red Cross (ICRC), International Search and Rescue Advisory Group (INSARAG) och International Humanitarian Partnership (IHP).

Genomförda insatser

Centralafrikanska Republiken

Resultatet av den bedömningsinsats Räddningsverket genomförde under 2007 visade på ett behov av att öka FN:s närvaro i de norra delarna av Centralafrikanska republiken (CAR). Räddningsverket avslutade under 2008 etableringen av två fältkontor för FN i de norra regionerna av CAR. Målet för Räddningsverkets insats i CAR var att underlätta FN:s möjligheter att koordinera hjälpverksamheten genom att stärka närvaron med personal i landet och att ge FN-personalen tillgång till acceptabla arbetsplatser med övernattningsmöjligheter i fält. Genom de gemensamma fältkontoren, med faciliteter som logi, kontor, IT/samband, kök, WC och duschar, samlingslokal och parkeringsytor i skyddade områden, kunde FN öka personalstyrkan och därmed stärka närvaron. Det medförde att FN kunde implementera sina respektive program för att bidra till en stabilare situation för befolkningen i regionen.

Irak

Räddningsverket har under året bidragit med stöd till UNHCR genom omlokaliseringen av ett flyktingläger i Al Waleed i västra Irak. Flyktinglägret bebos av ca 1 800 palestinska flyktingar som flytt våldet i centrala Irak. Flyktingarna har genom insatsen fått en förbättrad hygienesituation genom vatten- och sanitetsfaciliteter.

Nepal

Vid de svåra översvämningarna i Nepal sände Räddningsverket två sambandsexperter som stöd till FN:s koordineringsstyrka. På uppdrag av FN-organet OCHA genomfördes en inventering av uppkomna skador och hjälpbehov. Genom insatsen stärktes koordinering och informationsutbyte i fält och med omvärlden.

Övriga insatser

Under året har Räddningsverket svarat upp mot förfrågningar om expertstöd till FN- och EU-organ inom logistik, IT/Samband, GIS, transporter, verkstad, koordinering, vat-

ten, miljö, sanitet och hygien. Stödinsatser har genomförts i Afghanistan, Burma, Centralafrikanska Republiken, Etiopien, Filippinerna, Georgien, Guinea- Bissau, Haiti, Irak, Jamaica, Kina, DR Kongo, Kosovo, Malawi, Moçambique, Somalia, Sri Lanka, Sudan, Tchad, Zimbabwe.

Genererad utveckling

En ökning av förfrågningarna avseende stöd med etablerandet av fältkontor har skett. Räddningsverket har under året uppgraderat beredskapen för att kunna svara upp med flexibla anpassningsbara fältkontorslösningar. Det gäller lösningar dels i befintliga byggnader, dels containersystem och tält.

Utvecklingen av att stärka koordineringen och informationsutbytet vid humanitära katastrofinsatser har förändrats. Innebörden är att FN och andra organisationer utser klusteransvariga inom de olika humanitära sektorerna som t.ex. logistik, undervisning, hälsa, tidig återuppbyggnad, vatten, sanitet och hygien. Räddningsverket har under året stärkt beredskapen med experter för att stödja inom olika kluster som etableras. Denna form av stöd med experter inom de olika klustren väntas öka i framtiden.

Nya kompetenser efterfrågas inom kapacitetsutveckling, återuppbyggnad och minhantering. Under året har personalregistret utökats med befattningar som Humanitarian Affairs Officer, Public Information Officer, Information Management Officer och Civil- Military Coordinators som framförallt efterfrågas av UN OCHA. Inom tidig återuppbyggnad har Early Recovery Advisors och Early Recovery Coordinators rekryterats till registret. Inom minhantering har en snabbinsatsstyrka upprättats i samverkan med ICRC.

2008 års TRIPLEX-övning genomfördes i samarbete med Norge inom ramen för IHP-programmet. Triplex-övningar har ägt rum tidigare, men årets upplaga var det största i sitt slag hittills med drygt 250 deltagare. Övningen ägde rum i Morokulien på gränsen mellan Sverige och Norge och scenariot var en översvämning i det fattigare och mindre demokratiska fiktiva "Eastlandia" (Sverige) med inkommande internationell assistans från "Westlandia" (Norge). Syftet med övningen var att öva samverkan i startfasen av en katastrof och att öva samarbetet och krishanteringsförmågan inom IHP.

Kombinationen av nationella och internationella utbildningar och övningar är mycket betydelsefull för att säkerställa beredskap med hög kvalitet. Genom att medverka i nationella och internationella övningar ökar förmågan att samarbeta med andra organisationer och förståelsen för andras uppgifter och arbetssätt.

Kostnad för och finansiering av beredskapen

Finansieringen av beredskapen sker med anslag 8:1.4. Förutom anslagsmedel finansieras beredskapen genom

intäkter för utbildning och övning av FN, intäkter för konsult (sekondering) Geneva International Centre for Humanitarian Demining (GICHD) samt genom försäljning av materiel i biståndsprojekt (5 175 tkr).

Kostnad för beredskap

	2008	2007	2006
Ledning, samverkan och administration	38 453	34 802	25 757
Materiel	29 422	15 290	15 272
Utbildning och övning	42 129	28 182	15 376
Personal- och övrig beredskap	39 411	37 449	20 769
Totalt	149 415	115 723	77 174

(Belopp tkr)

Kostnaderna för beredskapen kan inte särredovisas mellan målen utan redovisas totalt under verksamhetsgrenen.

De totala direkta kostnaderna inklusive andel av gemensamma kostnader är:

	2008	2007	2006
Direkta kostnader	149 415	115 723	77 174
Kostnader inkl andel av gemensamma kostnader	193 743	132 717	87 884

(Belopp i tkr)

Åtterrapporing

Redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att följa intentionerna i FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet inom internationell krishantering. Särskilt ska redovisas könsfördelningen inom genomförda insatser samt genomförd genusutbildning och information till personal.

Åtgärderna kan inte särredovisas mellan verksamhetsgrenarna, utan redovisats samlat under verksamhetsgrenen Internationella Insatser, Mål A.

Åtterrapporing

Redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att stärka analys och informationsinhämtning avseende säkerhetssituationen för personal i insatser. Statens räddningsverk ska samverka med andra aktörer för att få så bra underrättelseunderlag som möjligt om säkerhetssituationen i pågående och kommande insatsområden.

Åtgärderna kan inte särredovisas mellan verksamhetsgrenarna, utan redovisats samlat under verksamhetsgrenen Internationella Insatser, Mål A.

Civil humanitär minröjning

Mål B

Som Sveriges operativa aktör för internationella humanitära minhanteringsinsatser är målsättningen med Statens räddningsverks verksamhet att undanröja de hot som minor och oexploderad ammunition (OXA) utgör mot befolkningen i drabbade länder. Arbetet ska vara integrerat med andra intressenters verksamhet på området, såsom nationella myndigheter och adekvata FN-organ. Statens räddningsverk ska kunna stödja FN och andra organ vid humanitära minhanteringsinsatser. Då gemensamma berörningspunkter föreligger, ska samverkan ske med andra nationella organisationer, såsom Totalförsvarets ammunitions- och minröjningscentrum (SWEDEC), i syfte att säkerställa en bred svensk kompetensutveckling inom området humanitär minhantering.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska:

- redovisa omfattningen av, kostnader för och finansieringen av, under året genomförd verksamhet samt hur insatser och beredskap har förändrats och utvecklats. Redovisningen ska även omfatta en sammanfattande analys av verksamhetens resultat, vilket ska åskådliggöras med ett urval insatser. Insatsredovisningen ska inkludera insatsens mål, kostnader, prestationer och resultat i form av effekter. Redovisningen ska, där så är möjligt, delas upp på respektive delmål. Kostnadsredovisningen för beredskap ska innehålla delposterna materiel, utbildning och övning, samt personal och övrig beredskap. Utvecklingen av nationell och internationell samverkan ska redovisas.

Genomförda insatser

Under året har 14 minhanteringsinsatser genomförts i nio länder. Detta kan jämföras med 13 insatser i sex länder år 2007. Den mest omfattande verksamheten har bedrivits i Libanon, där Räddningsverket har varit ett stöd för United Nations Mine Action Service (UNMAS) och södra Libanons minhanteringscenter. Projektet har pågått sedan 2006. I Sudan har Räddningsverket stöttat med sekonderingar till strategiskt

viktiga funktioner i det nationella minhanteringsarbetet. I Somalia påbörjades hösten 2007 arbetet med att etablera ett minhanteringscenter i Baidoa. I Kongo pågår ett minhanteringsprojekt, som ska stödja FN, i samarbete med Danish Church Aid, med maskinell minröjningskompetens för att effektivisera det arbete som tidigare enbart har genomförts manuellt. Därigenom kommer tiden för att röja landområden reduceras avsevärt. Räddningsverket har under året erhållit två förfrågningar avseende så kallade Rapid Response insatser, vilket här innebär att inom 72 timmar kunna ställa ett minröjningsteam till förfogande. Båda förfrågningarna har resulterat i insatser.

Genererad utveckling

I Libanon, där Räddningsverket har 85 lokalanställda, har verksamheten efter två år uppnått en god effektivitet. Det har med tiden tydliggjorts att omfattningen av problematiken med oexploderad ammunition (klusterbomber) är större än vad som initialt förutspåddes. Målen för verksamheten har därför med tiden omformulerats från att ha varit akutorienterade till att vara av något mer långsiktig karaktär som t.ex. röjning av prioriterade områden för att stödja återuppbyggnad och utveckling, stöd med fortsatt kartläggning av misstänkt farliga områden och stöd med att identifiera och bedöma risker.

Räddningsverkets förmåga att stödja maskinella teamet med manuell minröjning har stärkts ytterligare genom att delar av teamet har vidareutbildats. Räddningsverket har bidragit till effekter som att samhället har blivit säkrare för befolkningen med färre antal olyckor relaterade till minor och oexploderad ammunition genom att stora markområden har röjts. Befolkningen har även i större utsträckning kunnat börja bruka sin mark igen.

I Somalia har den säkerhetspolitiska situationen medfört restriktioner för verksamheten. Trots detta har huvuddelen av delmålen för projektet kunnat uppnås med bland annat genomförd utbildning inom både Mine Risk Education och sjukvård. Antalet mottagare av minriskutbildningen har under året uppgått till 26 000 människor, huvudsakligen barn. Effekten av sjukvårdsutbildningarna är en utökad förmåga hos de lokala sjukvårdarna inom hygien och framförallt akutsjukvård samt en utökad kunskap hos ledare i flyktingläger, rektorer och lärare om riskerna inom minhanteringsområdet.

Samverkan nationellt och internationellt

Räddningsverket har under rapporteringsperioden samverkat med en rad nationella och internationella partners, t.ex. Totalförsvarets ammunitions- och minröjningscentrum (SWEDEC), ICRC, UNMAS, United

Nations Office for Project Services (UNOPS), United Nation Development Programme (UNDP), Danish Church Aid (DCA) och Norwegian People Aid (NPA). Detta har bland annat genererat i det ovan nämnda samarbetet med DCA i Kongo samt ett samarbete med NPA avseende minhundsvksamhet. Sedan tidigare finns även avtal för ett globalt samarbete inom minhantering med ICRC och UNOPS/UNMAS.

Kostnaden för beredskapen kan inte särredovisas mellan målen, redovisningen sker totalt under mål A.

Återrapportering

Redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att följa intentionerna i FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet inom internationell krishantering. Särskilt ska redovisas könsfördelningen inom genomförda insatser samt genomförd genusutbildning och information till personal.

Åtgärderna kan inte särredovisas mellan verksamhetsgrenarna, utan redovisats samlat under verksamhetsgrenen Internationella Insatser, Mål A.

Återrapportering

Redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att stärka analys och informationsinhämtning avseende säkerhetssituationen för personal i insatser. Statens räddningsverk ska samverka med andra aktörer för att få så bra underrättelseunderlag som möjligt om säkerhetssituationen i pågående och kommande insatsområden.

Åtgärderna kan inte särredovisas mellan verksamhetsgrenarna, utan redovisats samlat under verksamhetsgrenen Internationella Insatser, Mål A.

Biståndsverksamhet

Mål C

Målet är, att inom ramen för den långsiktiga biståndsverksamheten, stärka katastrofberedskap i andra länder i syfte att förebygga katastrofers skadeverkningar, stödja tidig återuppbyggnad efter katastrofer samt stödja civila insatser för konflikthantering.

Återrapportering

Statens räddningsverk ska:

- redovisa omfattningen av, kostnader för och finansieringen av, under året genomförd verksamhet samt hur insatser och beredskap har förändrats och utvecklats. Redovisningen ska även omfatta en sammanfattande analys av verksamhetens resultat, vilket ska åskådliggöras med ett urval insatser. Insatsredovisningen ska inkludera insatsens mål, kostnader, prestationer och resultat i form av effekter. Redovisningen ska, där så är möjligt, delas upp på respektive delmål. Kostnadsredovisningen för beredskap ska innehålla delposterna materiel, utbildning och övning, samt personal och övrig beredskap. Utvecklingen av nationell och internationell samverkan ska redovisas.

Under 2008 har 27 projekt i 27 länder slutförts/pågått. Flertalet av projekten inom denna kategori löper över 2-3 år. Av de 27 projekten kommer 12 att vara aktiva även under 2009.

Målet är att stärka den lokala förmågan att undsätta drabbade vid t.ex. jordbävningar och bränder samt att bidra till tidig återuppbyggnad efter katastrofer. Vid större katastrofer anländer utländsk hjälp ofta alltför sent. Den lokala kapaciteten är därför av största vikt för att rädda så många liv som möjligt vid t.ex. jordbävningar. De lokala myndigheternas förmåga att möta nödställda medborgares behov bidrar till att generera förtroende för myndigheterna och samhället i stort.

Kapacitetsutvecklingsprojekt kräver ofta ett omfattande arbete med koordinering, beslut kring rollfördelning, framtagande av överenskommelser och avtal kring samverkansformer mm. Då flera projekt befinner sig på ett relativt tidigt stadium har detta varit en väsentlig aktivitet i flera av projekten under 2008. Detta ska dock inte ses som endast en administrativ startsträcka utan etableringen av nya samverkansmönster är i flera av Räddningsverkets projekt en viktig komponent i verksamheten, som bland annat syftar till att förbättra förmågan till samverkan i utsatta situationer.

Flera projekt har dock även kommit ytterligare framåt i genomförandet av konkreta projektaktiviteter under året. I sök- och räddningsprojektet i Pakistan har omfattande utbildningsverksamhet genomförts för de tre sök- och räddningsteam som projektet omfattar. Övningsfält i Islamabad och Karachi och en mindre övningsanläggning för hundsökutbildning i Rawalpindi har också färdigställts. Projektet har bidragit till förbättrade rutiner inom såväl brandförsvaret i Islamabad som i sök- och räddningsteamerna och inom den nationella katastrofhanteringsmyndigheten NDMA. Materiel och SRV-utbildad personal har också redan kommit till operativ användning, i samband med en huskollaps i Rawalpindi som inträffade den 20 december 2008. Verksamheten har genomförts i områden där säkerhetsfrågor intar en central plats i projekthanteringen och projektet har - och kommer sannolikt även framgent - påverkas starkt av den turbulenta situationen i Pakistan. Pakistanprojektet har en uppföljare i det sök- och räddningsprojekt som påbörjats i Tadzjikistan, men där väntas utbildningsaktiviteterna påbörjas först under 2009.

I Libanon har Räddningsverket bidragit med flera olika återuppbyggnadsprojekt. Bland annat har räddningstjänstkapaciteten vid Beirut internationella flygplats förstärkt i form av räddningsmateriel och utbildning. En slutövning hölls i november 2008.

Förmågan att bygga och reparera broar är en mycket efterfrågad insats från översvämningsdrabbade områden. Räddningsverket har därför i flera år arbetat med att stärka beredskapen för brobyggnadsinsatser. Bland annat har bromateriel övertagits från Banverket. Målet är att Räddningsverkets bromateriel ska vara färdigställd och färdigpackad för leverans med kort varsel.

I Sri Lanka har brobyggnadsprojektet till stöd för

det lankesiska vägverket (Road Development Authority) avslutats i och med 2008 års utgång. Projektet har försett myndigheten med omfattande bromateriel som kan användas exempelvis efter naturkatastrofer och man har även byggt broar och utbildat den lankesiska personalen för att denna på egen hand ska kunna sätta upp broarna. Den lokala kapaciteten att återuppbygga viktig infrastruktur har således påtagligt stärkts genom detta projekt.

Räddningsverket har under 2008 genomfört en kartläggning av tre regioner i Afrika (södra och östra Afrika samt Afrikas horn) för att på ett bättre sätt kunna genomföra framtida insatser i regionen.

Kostnaden för beredskapen kan inte särredovisas mellan målen, redovisningen sker totalt under mål A.

Åtterrapporering

Redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att följa intentionerna i FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet inom internationell krishantering. Särskilt ska redovisas könsfördelningen inom genomförda insatser samt genomförd genusutbildning och information till personal

Åtgärderna kan inte särredovisas mellan verksamhetsgrenarna utan redovisats samlat under verksamhetsgrenen Internationella Insatser, Mål A.

Åtterrapporering

Redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att stärka analys och informationsinhämtning avseende säkerhetssituationen för personal i insatser. Statens räddningsverk ska samverka med andra aktörer för att få så bra underrättelseunderlag som möjligt om säkerhetssituationen i pågående och kommande insatsområden.

Åtgärderna kan inte särredovisas mellan verksamhetsgrenarna, utan redovisats samlat under verksamhetsgrenen Internationella Insatser, Mål A.

Översikt över beredskapen över internationella insatser för EU och FN

Namn	Arbetsområde	Beskrivning	Insattid	Antal team
Sök- och räddningsstyrka	Jordbävningar, översvämningar, jordskred	5-80 personer, sökhundar inkl förare, utrustning	10 timmar efter beslut	2 team/12 timmar 4 team/48 timmar
Keminsatsstyrka	Sanering, kemiutsläpp, C-stridsmedel	35 personer inkl personal från FOI utrustning	12 timmar efter beslut	2 team/12 timmar
Support team	Fältstöd till EU och FN vid katastrofer t ex kontor- logistik- logistöd	1-30 personer Utrustning	12 timmar efter beslut	2 team/12 timmar Ytterligare team efter ö k
Materiel för katastrofer	Humanitära katastrofer	Tält, filter, vattenrening, fordon m m	1-24 timmar efter beslut	
Experter	Alla typer av katastrofer	Räddningsverkets egna experter samt nätverk	4-12 timmar efter beslut	ca 50 egna experter och ytterligare 100 i nätverk
Observatörer	Alla typer av katastrofer	Räddningsverkets egna experter samt nätverk	4-12 timmar efter beslut	ca 50 egna experter och ytterligare 100 i nätverk
Oljeskydd	Utsläpp av olja till sjöss	3-5 personer inkl utrustning	4-12 timmar efter beslut	2 team/10 timmar
Snabbinsatsstyrka	Räddningstjänst	11 personer inkl utrustning	3 timmar efter beslut	3 team/3 timmar
Minhanteringsteam			72 timmar efter beslut	
Stödstyrka (stärkt Förmåga)	Stöd till utlandsmyndigheter och människor med hemvist i Sverige	Behovsanpassad styrka 2-59 personer	6 timmar efter beslut	3 team

Kommentar

Räddningsverkets insatser har medverkat till ett minskat lidande för människor i de konflikt- och katastrofdrabbade länderna. Minhanteringsinsatserna har lett till att kunskapen om minor och oexploderad ammunition spridits i de länder verket varit verksamt i och på så sätt minskat skador och riskerna för befolkningen. De humanitära insatserna har bidragit, ofta indirekt via samarbetet med FN-organ, till att människor fått stöd med exempelvis förnödenheter i katastrofdrabbade situationer. Kapacitets- och åter-

uppbyggnadsinsatserna har genomförts för att bygga upp bland annat kunskapen och öka den nationella och lokala förmågan att ta hand om skadeverkningarna av en katastrof och på så sätt minska skadorna och lindra nöden hos den utsatta befolkningen. I alla insatser som genomförts har stort fokus riktats på kvinnors rättigheter och möjligheter i katastrofsituationer där Räddningsverket varit aktivt. Våra aktiviteter har inneburit ett stöd för kvinnors rättigheter samtidigt som vår verksamhet på plats kunnat förbättras betydligt på grund av snabbare resultat.

Särskild återrapportering

Forskning

Mål

Målet för den forskning som Statens räddningsverk initierar och bidrar till är att erhålla ny kunskap som bidrar till att förebygga olyckor och höja samhällets förmåga att hantera olyckor. Forskningen skall bedrivas enligt Statens räddningsverks forskningsstrategi, vara samverkansinriktad och bedrivas så att god vetenskaplig kvalitet säkerställs.

Åtterrapporering

Statens räddningsverk ska redovisa en sammanställning av under 2008 pågående forskningsprojekt samt på vilket sätt forskningen bedöms bidra till att uppnå målet. Statens räddningsverk ska också redovisa genomfört arbete och framtida förutsättningar avseende ökad samfinansiering och samordning inom forskning för skydd mot olyckor

Sammanställning av forskningsprojekt i tabellform

Projekt startade i januari 2004

Effektivare ledning vid storskalig räddningstjänst och krishantering

Syfte: att utveckla kunskap för att förbättra ledning vid storskalig räddningstjänst och krishantering.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2004	2009	372 084 kr

Projekt startade i januari 2005

Bromerade flamskyddsmedel kan bidra giftiga dioxiner vid brand

Syfte: undersöka miljöbelastningen av bromerade flamskyddsmedel vid bränder.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2005	2009	742 095 kr

Extrema nederbördshändelser och deras betydelse för kommunal planering

Syfte: att studera förekomsten av extrema vädersituationer i rådande och framtida klimatbetingelser samt hur förändringar påverkar flödesnivåer i svenska vattendrag och dess betydelse för kommunal planering.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2005	2008	75 132 kr

Förstärkt erfarenhetsåterföring - hur olika sektorer kan lära av varandra

Syfte: skapa kunskapsunderlag för en förbättrad erfarenhetsåterföring, särskilt inom områden där myndighetsansvaret är oklart samt ge förslag till möjliga förbättringar.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2005	2008	300 000 kr

Projekt startade i januari 2006

Antaganden om olycksfall och dess konsekvenser för utredning och åtgärder

Syfte: kritiskt granska befintliga metoder, processer och system som används vid incident- och olycksfallsutredning, och utifrån denna kunskap kunna ge förslag till förbättringar av befintliga metoder, processer och system.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2006	2008	517 400 kr

Resilience Engineering – Nya riktlinjer för att mäta och bibehålla säkerhet i komplexa system

Syfte: belysa på vilket sätt organisationer inom olika system drar lärdom av inträffade olyckor och följaktligen förändrar sin riskhantering.

Start: 2006	Planerat slut: 2008	Utfall 2008: 880 050 kr
----------------	------------------------	----------------------------

Riskuppfattning och säkerhetstänkande i den svenska vardagen

Syfte: studera hur människor tänker och handlar när det gäller risker och egen säkerhet i vardagsmiljön.

Start: 2005	Planerat slut: 2009	Utfall 2008: 982 152 kr
----------------	------------------------	----------------------------

Släntsäkerhet vid förändrat klimat

Syfte: utveckla en metod för att beräkna slänters säkerhet mot skred, med stöd av tillförlitliga prognoser för grundvattnets och porttryckets variationer.

Start: 2006	Planerat slut: 2008	Utfall 2008: 1 087 401 kr
----------------	------------------------	------------------------------

Bebyggelsens motståndsförmåga mot extrem dynamisk belastning

Syfte: öka kunskapen om bebyggelsens förmåga att absorbera och motstå påfrestningar vid extrema dynamiska belastningar.

Start: 2006	Planerat slut: 2008	Utfall 2008: 494 320 kr
----------------	------------------------	----------------------------

Alkohol som riskfaktor för skador

Syfte: generera ny kunskap om alkoholens betydelse för risk för och förekomst av skador samt om hur denna kunskap kan utnyttjas för att åstadkomma förbättrade alkohol- och skadepreventiva interventioner.

Start: 2005	Planerat slut: 2008	Utfall 2008: 964 575 kr
----------------	------------------------	----------------------------

Att värdera och jämföra risker. En undersökning av allmänhetens och beslutsfattares preferenser

Syfte: att studera kostnads-nyttoanalyser inom området skydd mot olyckor och de frågetecken avseende värdering av liv, användandet av den förväntade nyttoteorin och hanterandet av fördelningsaspekter som finns.

Start: 2006	Planerat slut: 2008	Utfall 2008: 818 250 kr
----------------	------------------------	----------------------------

VASSLA: Värdering av säkerhets- höjande åtgärder. Ett temaprojekt.

Syfte: utnyttja ett metodgenombrott inom värdering av trafiksäkerhet för att erhålla värderingar av bättre kvalitet än tidigare för en rad andra typer av åtgärder och problem.

Start: 2006	Planerat slut: 2008	Utfall 2008: 1 020 750 kr
----------------	------------------------	------------------------------

*Projekt startade i januari 2007***Informationshantering vid storskaliga kris- och katastrofinsatser**

Syfte: fördjupa kunskapen om informationsbehov och det informationsstöd som behövs vid omfattande kriser och katastrofer.

Start: 2007	Planerat slut: 2009	Utfall 2008: 1 438 470 kr
----------------	------------------------	------------------------------

Konstruktioner av kön i kris- hanteringssystemet

Syfte: att undersöka föreställningar om kön i relation till krisberedskap i kommuner, i deras egenskap av organisationer (struktur, verksamhet och kultur).

Start: 2007	Planerat slut: 2009	Utfall 2008: 581 692 kr
----------------	------------------------	----------------------------

Riskhanteringsbeslut inom transportsystemet (TRANSAM)

Syfte: ökad kunskap om beslutsfattande i samverkan mellan offentliga aktörer, om komplexa beslutssituationer där riskbeslut innebär avvägningar med hänsyn till en mångfald av värden bland annat människors liv och hälsa, säkerhet, kulturarv, landskap, naturmiljö, boendemiljö och trafiksäkerhet.

Start: 2007	Planerat slut: 2010	Utfall 2008: 576 997
----------------	------------------------	-------------------------

Riskkvantifiering vid olyckor med förorenings-spridning i mark och grundvatten

Syfte: Att öka förståelsen av hur stora spridningsriskerna från en föroreningskälla är vid olika förhållanden samt hur sanering av olika omfattning påverkar riskerna.

Start: 2007	Planerat slut: 2009	Utfall 2008: 449 268 kr
----------------	------------------------	----------------------------

Riskvärdering och skadepanorama bland barn och unga i kommuner med hög respektive låg förekomst av skador

Syfte: kartlägga hur vanligt det är med skador bland barn, unga och unga vuxna från 0-24 år och analysera hur kommunens socioekonomiska struktur, arbetsmarknaden och dess utveckling, jämställdhetsstruktur och alkoholkultur kan ha betydelse för risken att skadas. Syftet är vidare att utforska hur barn och unga upplever, värderar och hanterar risker i sin närmiljö.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2007	2009	679 064 kr

Erfarenhetsåterföring som förebyggande strategi

Syfte: att undersöka vilken utsträckning offentliga organisationer lär sig av egna och andras erfarenheter, att vid varje stor olycka eller incident bygga på sin kunskap om de mekanismer som leder till och påverkar hanteringen och konsekvenserna av stora olyckor, katastrofer och kriser.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2007	2009	339 348 kr

Riskfylld samverkan? – Organisatoriska barriärer på olycksplatsen

Syfte: att uppnå samverkan mellan de fyra organisationerna som denna studie fokuserar på, d.v.s. SOS Alarm, räddningstjänst, polis och ambulans för dem att hantera tvärfunktionella hinder vilka kan utgöra ett riskmoment i arbetet på en större olycksplats.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2007	2008	793 638 kr

Strategiskt beslutsunderlag baserat på miljö och riskfrågor

Syfte: ta fram ett verktyg som integrerar både miljöfrågor och riskfrågor och som därigenom möjliggör att beslut kan fattas utifrån både risk- och miljöhänsyn.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2007	2009	701 356 kr

Kommunikations- och tolkningsperspektiv på olyckor och tillbud i kemiska industrimiljöer

Syfte: att studera kommunikation om olyckor och tillbud i industrin, närmare bestämt i kemiska industrimiljöer.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2007	2010	480 490 kr

Räddningsverkets internationella insatser – analys och utveckling av ledningssystemet

Syftet med projektet är att: (1) erhålla fördjupad kunskap om ledningssystemets utformning och funktion före, under och efter akuta internationella insatser, såväl ur ett internt aktörsperspektiv som utifrån signifikanta omvärldsgruppers perspektiv och (2) genom tillämpade/aktionsforskningsinriktade insatser söka bidra till en gynnsam utveckling av detta system.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2007	2009	905 840 kr

Hur kan kommunbaserat säkerhetsfrämjande arbete förbättras? – En studie av framgångsfaktorer

Projektet syftar till att ta fram kunskapsunderlag som ökar förståelsen för varför vissa genomförda eller pågående kommunbaserade säkerhetsfrämjande program är framgångsrika, medan andra lyckas sämre.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2007	2009	1 045 921 kr

Projekt startade i januari 2008

Förebyggande säkerhetsarbete – Metoder för möten och dialoger

Syfte: Att analysera de föreställningar som finns om varandra hos olika befolkningsgrupper respektive räddningstjänst, polis och liknande organisationer och att utveckla och prova olika former för dialog samt att identifiera bakomliggande orsaker till möjliga krissituationer.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2008	2010	672 992 kr

Aid implementation and security risks

Syfte med projektet är att undersöka hur och när hjälpinsatser orsakar sido-effekter som kan öka risken för konflikter, och att utveckla metoder för att maximera den konfliktförebyggande påverkan av hjälpinsatser.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2008	2011	572 964 kr

Myndighetstext för ett säkrare samhälle i bruksperspektiv

Syfte: Projektet ska ge ökad kunskap om och förståelse för vad som händer i mötet mellan mottagare och myndighetstext. De ska i projektet undersöka hur den externa myndighetskommunikationen fungerar vad gäller samspelet mellan texter och läsare och hur läsarna tar till sig den kunskap texterna vill förmedla.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2008:
2008	2009	954 148 kr

Nya verktyg för kartläggning av skredriskfaktorer och analys av dessa

Start: 2008	Planerat slut: 2010	Utfall 2008: 502 994 kr
----------------	------------------------	----------------------------

Lärande från incidenter för säkerhet inom farliga verksamheter

Syfte: att söka kunskap för effektivare lärande från olyckor och tillbud, utveckla rutiner och verktyg för detta och att sprida kunskap för effektivt lärande till olika organisatoriska nivåer.

Start: 2008	Planerat slut: 2010	Utfall 2008: 1 635 598 kr
----------------	------------------------	------------------------------

Samverkan under räddningsinsatser – ett komplext möte mellan olika aktörer

Syfte: Att studera relationen och mötet mellan de offentliga räddningsorganen, frivilligorganisationen och de ofta osynliga enskilda frivilliga vid komplexa räddningsinsatser, särskilt deras inbördes relation och de logiker som bygger upp respektive organisation och verksamhet.

Start: 2008	Planerat slut: 2010	Utfall 2008: 816 476 kr
----------------	------------------------	----------------------------

Grundvattenförorening vid trafikolyckor

Syfte: Att kartlägga den verkliga spridningen av vattenburna föroreningar från väg till större utsläpp på vägbana i olika vägmiljöer.

Start: 2008	Planerat slut: 2009	Utfall 2008: 510 300 kr
----------------	------------------------	----------------------------

Olyckshantering i undermarksanläggningar under byggnation

Syfte: Att ge räddningstjänst och säkerhetsansvariga för undermarksanläggningar (tunnlar, gruvor, underjordiska försvars- eller kärnkraftsanläggningar) ett komplett beslutsunderlag vid en eventuell brandolycka under byggnation.

Start: 2008	Planerat slut: 2010	Utfall 2008: 971 727 kr
----------------	------------------------	----------------------------

Utöver ovanstående forskningsprojekt bidrog Räddningsverket under 2008 till forskningsprojekt inom Brandforsk med en summa om 1,6 mkr.

Bedömning på vilket sätt forskningen bidragit till att uppnå målet

Den forskning som genomförts under året har gett Räddningsverket och samhället ny och viktig kunskap och därmed, på ett betydelsefullt sätt, bidragit till att förebygga olyckor och öka samhällets förmåga att hantera olyckor.

Genomfört arbete avseende samfinansiering och samordning

Det planerade arbetet för att åstadkomma ökad samverkan mellan forskningsfinansiärer inom verksamhetsområdet har inte kunnat genomföras fullt ut som planerat. Orsaken är det, under året, pågående arbetet med att bilda MSB samtidigt som ett utvecklingsarbete av SRV bedrivits. Tillkomsten av MSB bedöms skapa förbättrade möjligheter till ökad samverkan mellan relevanta forskningsfinansiärer.

Jämlikhet och jämställdhet (kompetensförsörjning)

Mål

Inom ramen för sin kompetensförsörjning ska Statens räddningsverk främja mångfald och jämställdhet.

Åtterrapporering

Statens räddningsverk ska, utöver det som regleras i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag gällande myndigheternas kompetensförsörjning, särskilt redovisa hur myndigheten levt upp till egna mål om främjande av jämställdhet och motverkande av diskriminering och trakasserier. Redovisningen ska utöver en bedömning av måluppfyllelsen innehålla;

- en beskrivning av hur myndigheten omsatt befintlig kunskap och erfarenhet i praktisk handling

- en beskrivning av det arbete som bedrivits för att motverka olika former av diskriminering och trakasserier.

Av redovisningen ska framgå hur Statens räddningsverk arbetar med frågor som rör diskriminering och trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder samt sexuell läggning. Av redovisningen ska även framgå hur Statens räddningsverk verkat för en jämnare könsfördelning inom alla personalkategorier.

Räddningsverkets egen målbild

Jämställdhet har under de senaste åren varit ett prioriterat område i Räddningsverket. Under flera år har ett intensivt arbete med utbildning samt att finna former och metoder för arbetet med att främja jämställdhet och jämlikhet genomförts. 2008 års arbete har framförallt fokuserats på att motarbeta sexuella trakasserier, trakasserier på grund av kön samt förberedelser inför den nya diskrimineringslagen.

Befintlig kunskap och erfarenhet omsatt i praktisk handling

Resultatet av Räddningsverkets satsning på projekt "Jämställdhetsutveckling i Räddningsverket" under åren 2004-2008, samt att jämställdhet under dessa år

även varit en av verkets prioriterade frågor, är att jämställdhetsarbetet inte längre är en laddad fråga utan betraktas som en naturlig del i det dagliga arbetet. Projektet har bedrivit ett grundläggande arbete med kunskapsutveckling, förbättring av dokument samt organisering av jämställdhetsarbetet. Det här arbetet sammantaget har nu börjat ge konkreta resultat i form av en mängd utförda aktiviteter på enhets- och avdelningsnivå. Organisationen står nu kunskapsmässigt och organisatoriskt rustad att ta sig an arbetet med att jämställdhetsintegrera den externa verksamheten. Flera exempel finns redan på att jämställdhetsperspektivet har integrerats i Räddningsverkets verksamhet t.ex. i tillsyn, statistik samt humanitära insatser.

Bedrivet arbete mot diskriminering och trakasserier

Kön

Sedan den genomförda undersökningen om förekomsten av sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön bland anställda och studerande 2007, har ett omfattande arbete mot diskriminering och trakasserier genomförts. En åtgärdsplan beslutades i början av 2008 och har genomförts under året. Åtgärderna omfattade bl.a. informations- och utbildningsträffar för chefer och medarbetare, arbetsplatsträffar med detta tema, informationssatsning, skapande av "verktygslåda" för arbetet samt framtagande av en särskild åtgärdsplan för utbildningsverksamheten.

Övriga diskrimineringsgrunder enligt den nya diskrimineringslagen

Arbetet gällande dessa diskrimineringsgrunder är ännu i ett inledande skede i myndigheten men har intensifierats under 2008. Alla medarbetare har informerats om den nya diskrimineringslagen och om vad alla diskrimineringsgrunder innebär. Handlingsplanen mot kränkande särbehandling och trakasserier har uppdaterats och kompletterats med de nya diskrimineringsgrunderna. Ca 20 personer har utbildats för att kunna fungera som kontaktpersoner vid kränkande särbehandling eller trakasserier. Åtgärder till kommande års jämställdhets- och mångfaldsplan, gällande alla diskrimineringsgrunder, har arbetats fram genom diskussioner i olika forum i myndigheten under hösten 2008.

Redovisning enligt 3 kap 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Räddningsverket har ett högt anseende som arbetsgivare och detta tillsammans med ett fortsatt gynnsamt rekryteringsläge på arbetsmarknaden har inneburit att kompetensförsörjningen i stort kunnat klaras på för-

väntat sätt. Vissa begränsningar har uppstått med anledning av nedläggningsbeslutet av Räddningsverket. Det har till viss del varit personallrighetsdrivande samtidigt som det förutskickat en övertalighetssituation fr o m 2009. Mot den bakgrunden har det varit nödvändigt att bland annat vidta olika typer av rekryteringsrestriktioner. Detta har då samtidigt inneburit en intressekonflikt med kompetensförsörjningsbehoven.

Till övervägande del görs idag kompetensanalyser inför varje rekrytering enligt en framtagen modell och som ett led i arbetet med strategisk kompetensförsörjning.

Chefsutveckling

Chefsutvecklingen under 2008 har koncentrerats till en särskild chefsdag och utbildningsdagar med syfte att ge möjlighet att diskutera och arbeta fram en strategi för att hantera de förändringsskeden som uppstår inför bildandet av MSB. För att stödja Räddningsverkets chefer i att hantera de utmaningar och problem som uppstår vid större förändringar har de erbjudits en dags utbildning i att driva förändringar med kommunikation samt ett seminarium om chefsrollen och ledarskapet inför övergången till MSB. Under året har ett internt chefsförsörjningsprogram genomförts med syfte att förbereda kandidater till främst kommande chefsbefattningar. Programmet påbörjades under hösten 2007 och avslutades våren 2008.

Mentorskap har använts för att förankra ledarkriterierna i organisationen. Övriga chefsutbildningar fokuserade på

- Arbetsrätt och anställningsvillkor
- Det svåra samtalet
- Jämställdhet
- Trygghetsavtal

Intern kompetensutveckling

Den interna kompetensutvecklingen 2008 har bestått av utbildningar i

- Projektarbete utifrån den generella modell som verket använder
- Förvaltningskunskap
- Presentationsteknik
- Brandkunskap
- HLR-ABC
- Introduktionsutbildning
- Utbildning i det statliga pensionssystemet
- Kamratstöd
- Intern risk och säkerhetsutbildning

Trots de begränsningar som uppstått i samband med nedläggningsbeslutet av Räddningsverket är vår bedömning att de samlade insatserna under året har bidragit till Räddningsverkets mål.

Resultatindikatorer och nyckeltal

Statens räddningsverk ska i årsredovisningen genom resultatindikatorer, nyckeltal eller på annat sätt visa om myndighetens verksamhet bedrivits effektivt och med god hushållning. Av redovisningen ska om möjligt framgå en jämförelse med de två närmast föregående åren. Utvecklingen ska analyseras och kommenteras.

Administrativa nyckeltal

En förändring i definitionen har gjorts på det sättet att effekten av myndighetens ökade kostnader för avveckling av verksamheten har neutraliserats. De höga kostnader verket har 2008 skulle annars bli alltför utslagsgivande för att skapa en jämförbarhet över åren. En korrigering av jämförelsetalen för 2006 och 2007 har gjorts avseende detta.

Andelen kostnader för kärnverksamhet

Verkets målsättning är att andelen kostnader för kärnverksamheten i förhållande till den totala kostnadsmassan ska öka med 0,5 % per år. Det innebär i sin tur att overheadkostnaderna ska minska i motsvarande utsträckning. Detta för att en större andel av verkets kostnader ska kunna användas för att bedriva kärnverksamhet. För att definiera begreppet overhead har Räddningsverket använt Ekonomistyrningsverkets publikation "Nyckeltal för OH-kostnader" som utgångspunkt. Under 2008 har andelen kostnader i kärnverksamheten ökat med 1,6%. Det innebär att målet uppnåtts för 2008. Om man räknar bort en ökad internationell verksamhet erhålls ändå en ökning som överstiger 0,5% vilket innebär att verket klarat målsättningen även om man bortser från den internationella verksamheten vars omfattning i hög utsträckning påverkas av yttre faktorer. Föregående år redovisades ett behov av mer genomgripande förändringar för att säkerställa en årlig ökning om 0,5 %. I samband med etablerandet av MSB har också en tydlig målsättning varit att hålla ned de administrativa kostnaderna.

2008	2007	2006
31,9%	33,5%	34,7%

Förhållandet mellan fasta och rörliga kostnader

Verkets målsättning är att andelen rörliga kostnader av de totala kostnaderna ska öka med 0,5 % varje år. En högre andel rörliga kostnader skapar handlingsfri-

het och ökar verkets möjligheter att omfördela ekonomiska medel till prioriterade verksamhetsområden. Under 2008 har andelen rörliga kostnader ökat med 3,0% i förhållande till föregående år vilket innebär att målet för 2008 är uppfyllt. Även här får dock den utökade internationella verksamheten stort genomslag. Om den effekten frånräknas blir resultatet att de rörliga kostnaderna istället minskar sin relativa andel i förhållande till 2007. Det är svårt att bedöma exakt påverkan men en förklaring är sannolikt att de administrativa kostnaderna ökat med anledning av kommande organisationsförändring då ökade resurser har behövt läggas på förberedande åtgärder i syfte att anpassa system och rutiner. Denna ökning drabbar främst de fasta kostnaderna. Effekten av ökade kostnader pga avveckling av verksamhet har dock frånräknats för att få en så rättvis jämförelse som möjligt över åren.

2008	2007	2006
27,7%	24,7%	22,1%

Tågresor

I verkets satsning på miljöförbättrande åtgärder har ingått en tydlig strävan att styra över resande från flyg till tåg. Trenden har hållit i sig och andelen är nu uppe i 83 %. Det som har bidragit till detta är att vi har fortsatt att uppmärksamma våra resenärer om verkets miljöpåverkan. Det resehanteringssystem som införts har också bidragit till att tydliggöra för resenärerna vilka kostnader som resandet för med sig. För att undvika att andelen minskar krävs dock att resemönster fortlöpande uppmärksammas och vid behov ifrågasätts.

Vi har under åren 2005 – 2008 ökat andelen tågresor

av totala antalet inrikes tåg- och flygresor från 71% till 85%. Medelkostnaden per tågresa har under perioden 2005 – 2008 minskat från 691 kr till 620 kr, samtidigt som medelkostnaden per flygresor har ökat från 2 627 kr till 2 965 kr. Vi har under 2007 valt billigare biljetter för vårt resande med tåg än vad vi gjorde under 2006.

2008	2007	2006
85%	83%	76%

Kostnad per utbildningsdag

Verksamhetsåret 2008 har genomförts utifrån två olika perspektiv. För Revinge och Sandö var inriktningen att förbereda verksamheten för avsevärt ökade utbildningsvolymer från 2009. Det innebär att resurser, i första hand personaltid, har utnyttjats för detta. Det förklarar till del den ökade kostnaden jämfört med 2007. För Rosersberg och Skövde har en stor del av året istället inneburit en väntan på besked om framtiden. Trots besked om nedläggning av dessa två skolor har utbildningen ändå kunnat genomföras med bra resultat. För att följa upp effektiviteten inom verksamheten är en metod att använda detta nyckeltal. Sedan 2003 har verksamheten varit utsatt för kraftiga rationaliseringsåtgärder bland annat på grund av förändrat utbildningssystem. Dessutom har inga större satsningar gjorts de senaste åren i form av investeringar m m eftersom omfattande strukturförändringar kunde förutses 2009. Jämfört med 2006 har kostnaden per utbildningsdag minskat med 44 kronor, men i jämförelse med 2007 har den ökat med 56 kronor. Vid en jämförelse av kostnaden per studeranden uppgår kostnaden 2008 till 133 685 kronor, vilket är lägre än både 2006 och 2007.

2008	2007	2006
1629 kr	1573 kr	1673 kr

Vidareutbildningsprogram

Statens räddningsverk ska redovisa erfarenheter av genomförandet av studiemedelsberättigade sammanhållna vidareutbildningsprogram inom områdena räddningstjänst, tillsyn och olycksförebyggande samt samhällsinriktat säkerhetsarbete.

Sammanhållet vidareutbildningsprogram A har erbjudits 3 gånger:

- 2006 sökte 19 personer av vilka 4 inte var behöriga. 11 personer genomgick programmet.
- 2007 sökte 14 personer av vilka 4 inte var behöriga. 5 personer genomgick programmet.
- 2008 sökte 7 personer av vilka 3 inte var behöriga. 3 personer genomgick programmet.

Intresset har varit mycket lägre än förväntat för programmet. Sannolikt beror det på att SMO-utbildade brandmän ännu inte hunnit arbeta i räddningstjänsten tillräckligt länge för att vara motiverade att gå en vidareutbildning. De första SMO-studerandena gick ut i juni 2005 och har hunnit arbeta i 2,5 år. En annan orsak är att behörigheten till de sammanhållna programmen regleras av Räddningsverkets föreskrifter om behörighetskrav för antagning till utbildning enligt förordningen (2003:477) om utbildning i skydd mot olyckor SRVSF 2008:5. Det innebär högre krav på grundläggande och särskild behörighet än till de fristående vidareutbildningarna. Flertalet av de brandmän som gått den gamla 15-veckorsutbildningen är inte behöriga att antas och söker därför inte till de sammanhållna programmen.

Sammanhållet program B har erbjudits 2 gånger:

- 2007 sökte 3 personer av vilka 1 inte var behörig. 1 person genomgick utbildningen
- 2008 sökte 6 personer av vilka 4 inte var behöriga. 1 person genomgick utbildningen.

Samma slutsatser kan dras som för program A ovan.

Redovisning av överlåtelse av övertalig materiel

Åtterrapporering

Statens räddningsverk ska redovisa genomförd överlåtelse i delårsrapport och årsredovisning. Eventuella kostnader i samband med avyttringen ska redovisas separat.

Redovisning sker i enlighet med regeringens beslut nr FO96/2936/CIV. Räddningsverket har under året skänkt materiel till Svenska brukshundklubben. Materielen har ett bokfört värde på 26 tkr och avser skyddshjälm, skyddsstövlar, underställ och tjänstedräkt.

Sjukfrånvaro

Redovisning av sjukfrånvaro enligt 7 kap 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Sjukfrånvaro %	2008	2007
Totalt	2,73	2,84
Varav andel långtidssjuka (60 dgr eller mer)	61,02	63,57
Kvinnor	3,54	3,9
Män	2,17	2,13
Anställda -29 år	1,34	0,88
Anställda 30-49 år	2,11	2,11
Anställda 50 år-	3,8	4,22

Den genomsnittliga sjukfrånvaron under 2008 (i förhållande till möjlig närvaro) uppgick till 2,73 procent vilket är några procentenheter lägre än föregående år. Den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dgr eller mer är 61,02 procent, vilket är en minskning från föregående period med 2,55 procentenheter. Andelen sjukfrånvarande kvinnor är högre än andelen sjukfrånvarande män. Den totala sjukfrånvaron för kvinnor i förhållande till den gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid är 3,54 procent och för män 2,17 procent, vilket är en något lägre frånvaro för både kvinnor och män jämfört med år 2007.

Verket arbetar kontinuerligt med att minska sjukfrånvaron genom att arbeta både med förebyggande arbetsmiljöfrågor i form av bland annat friskvårdserbjudanden till samtlig personal samt att ha en väl fungerande rehabiliteringsprocess.

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras.

Fortbildning och uppdragsutbildning

Under året har MSB organisation fastställts. Detta har inneburit att volymer och omsättning för fortbildning och uppdragsutbildning har minskat.

Omsättningen i verksamheten uppgick under året till 13,8 mnkr Jämfört med föregående år är det 5,6 mnkr lägre.

Årets resultat för verksamheten uppgick till ett överskott på 0,9 mnkr vilket gör att det utgående balanserade resultatet nu är 1,7 mnkr.

Mycket tid och resurser har ägnats till omställning och avveckling på skolorna vilket gör att resultatet får anses vara bra.

Konferens- och internattjänster

Under året har MSB organisation fastställts. Detta har inneburit att volymer och omsättning även för konferens- och internattjänster har minskat.

Årets resultat uppgår till ett underskott på 753 tkr och det balanserade underskottet uppgår nu till ca 16,5 mnkr.

Trots skolornas anpassning av verksamheten utifrån efterfrågan på tjänsterna, har man inte lyckats uppnå de uppsatta ekonomiska målen.

Intyg för förare och säkerhetsrådgivare

Under 2008 har 13 369 personer genomgått antingen grundutbildning för att få intyg om att transportera farligt gods eller repetitionsutbildning för att få behålla sådant intyg. Antalet godkända utbildningsanordnare uppgår till 204 företag och organisationer.

Verket har under 2008 anordnat 19 provtillfällen för examination av säkerhetsrådgivare och 91 personer har godkänts. Totalt finns nu 787 examinerade säkerhetsrådgivare i landet. Säkerhetsrådgivarna rapporterar kontinuerligt till Räddningsverket inträffade olyckor och tillbud där farligt gods är inblandat. Under 2008 inkom 41 sådana rapporter, vilket är en minskning med 26 jämfört med 2007.

Tjänsteexport

Under året har Räddningsverkets tjänsteexport haft en omsättning på 19 320 tkr, vilket visar på ett fortsatt stort intresse för och efterfrågan av Räddningsverkets tjänster. Resultat uppgår till -407 tkr. Till största delen beror det negativa resultatet på betydligt lägre akti-

vitet i förhållande till planerad på skolorna i Rosersberg och Skövde, då de enligt beslut inte skall ingå i den nya myndigheten MSB. Det balanserade resultatet för resultatområdet uppgår till 4 658 tkr. Utbildning i Revinge för olika räddningstjänstorganisationer i Holland står för huvuddelen av omsättningen. Ett antal utbildningar genomförs också för kunder från ett flertal andra länder.

Samarbetet med Thailand om medverkan vid uppbyggnaden av en nationell skola för utbildning av räddningstjänstpersonal utanför Bangkok är fortfarande aktuellt och har diskuterats under året med representanter från Thailand.

Det planerade samarbetet med Sydafrika enligt intentionerna i toppmötet mellan Sverige och Sydafrika, 2007, i den s.k. Binationella kommissionen (BNC) har inte kunnat utvecklas, då motparten inte prioriterat samarbetet.

Planerna på ett samarbete med Saudiarabien i form av utbildningar i Sverige för räddningstjänstpersonal är långt gångna. Möten har skett i Sverige och Saudiarabien, men ännu finns inget beslut.

Ett "Cooperative Memorandum" om möjligheter till samarbete har undertecknats med Ministry of Civil Affairs i Kina.

Internationella insatser.

Det totala antalet insatser har ökat från 66 under 2006, 110 under 2007 till 140 insatser under 2008. Omsättningen har ökat från 131 mnkr under 2006, 141 mnkr under 2007 till 205 mnkr under 2008. Uppbyggnaden

och konsolideringen av verkets beredskap fortsatte under året, bland annat genom att stärka avtalen med olika FN-organ för att snabbare kunna svara upp mot förfrågningar. Majoriteten av insatserna genomfördes i samband med humanitära katastrof- och konfliktsituationer. Inom minhanteringsområdet har verksamheten i Libanon fortsatt. Målet för verksamheten har ändrat karaktär till att arbeta mer långsiktigt för att stödja bland annat återuppbyggnaden av området. Inom kapacitetsutvecklingsprojekt, som oftast pågår 2-3 år, har bland annat sök- och räddningsprojekt i Pakistan visat resultat genom utbildningsinsatser samt färdigställande av övningsanläggningar.

Ekonomisk kommentar

Det samlade ackumulerade resultatet för de avgiftsfinansierade verksamheterna är i likhet med föregående år negativt. Räddningsverket hade som målsättning vid årets början att få resultatet i balans under 2008. Under året kom beskedet att två av Räddningsverkets skolor inte skulle ingå i Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Detta ledde till minskade volymer och omsättning både för Fortbildning och uppdragsutbildning, Konferens- och internattjänster och även Tjänsteexport. Detta innebar i sin tur att målsättningen för året inte kunde hållas. Det balanserade resultatet kommer i sin helhet att gå över till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Myndigheten kommer i enlighet med 23 § kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188) att lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (belopp i tkr)

Uppdragsverksamhet	Intäkt	Kostnad	Resultat	Balanserat resultat
Fortbildning och uppdragsutbildning	13 756	12 821	935	1746
Konferens- och internatverksamhet	39 629	40 382	-753	-16 519
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare	3 901	3 500	401	9 717
Tjänsteexport	19 319	19 726	-407	4 655
Internationella katastrof- och räddningsinsatser	205 072	203 903	1 169	1)
Summa				-401

1) Internationella insatser är en avgiftsfinansierad verksamhet under anslag vilket medför att det inte är relevant att redovisa ett ackumulerat resultat för verksamheten.

Avgiftsbelagd verksamhet där avgiftsintäkterna ej disponeras (belopp i tkr)

Offentligrättslig verksamhet	Inkomsttitel	Intäkt
Avgifter med stöd av lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor	2552	17 042
Summa		17 042

Avgiftsintäkter för brandfarliga och explosiva varor redovisas mot inkomsttitel 2552. Ingen övrig redovisning mot inkomsttitel har skett under året.

Särredovisning avvecklingskostnader

Åtterrapporering

Räddningsverket ska särredovisa eventuella kostnader inför avvecklingen samt hur dessa har finansierats.

Under våren 2008 beslutades att Räddningsverket, Krisberedskapsmyndigheten och Styrelsen för psykologiskt försvar skulle läggas ned 31 december 2008. Istället inrättas en ny myndighet 1 januari 2009, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Av den utbildningsverksamhet som bedrivits av Räddningsverket är det bara verksamheten vid Revinge och på Sandö som kommer att ingå i MSB. Större delen av avvecklingskostnaderna avser därför personalkostnader och lokalkostnader vid skolorna i Skövde och Rosersberg.

I tabellen nedan redovisas en sammanfattning av avvecklingskostnaderna och deras finansiering. Därefter följer en mer detaljerad beskrivning av respektive avvecklingskostnad

Avvecklingskostnad	Belopp tkr	Finansiering
Kostnader personal	136 853	Periodisering
Lokalkostnader mm		
-Avsättning	61 501	Periodisering
-Inlösen motionshall	5 061	Anslag 7:41
-Förskottsbetalda hyresfakturer	5 518	Anslag 7:41
Avsättning köpt tjänst	1 350	Periodisering
Utrangering anläggningstillgångar	13 682 250	Anslag 7:41 Anslag 8:14
		Inom linjen för balansräkningen
Ansvarsförbindelser	29 000	
Övrigt	2 317	Anslag 7:41
Totala avvecklingskostnader	255 532	
Varav anslagspåverkande	26 828	

Kostnader för personal

Kostnader för lön under uppsägningstiden och pensionsåtaganden för uppsagd personal uppgår till totalt 136 853 tkr. Kostnaden är en periodisering och har inte belastat anslag eller någon annan finansiär. Se vidare not 5 i den finansiella redovisningen.

Lokalkostnader mm

Restvärdesklausuler i hyreskontrakt för Skövde och Rosersberg som faller ut då kontrakten sägs upp i för tid har bokförts som avsättningar. Detta gäller även hyreskostnader avseende lokaler som inte disponeras

efter årsskiftet 2008/2009. Totalt uppgår avsättningarna för lokaler till 61 501 tkr. Avsättningen är bokförd som en periodiserad lokalkostnad och har inte påverkat anslaget eller någon annan finansiär, se vidare not 28 i den finansiella redovisningen.

Uppskattade kostnader för fortsatt utredning av miljösanering och eventuell rivning på övningsfält i Skövde och Rosersberg har bokförts som en avsättning, totalt 1 350 tkr. Avsättningen är bokförd som en periodiserad köpt tjänst och har inte påverkat anslaget eller någon annan finansiär, se vidare not 7 i den finansiella redovisningen.

Hyresfakturer avseende del av 2009 med förfall 2008 för lokaler som inte kommer att disponeras framledes har både betalats, kostnadsförts och anslagsavräknats 2008. Eftersom ingen verksamhet kommer att bedrivas under 2009 uppstår kostnaden redan 2008. Förutbetalda hyror avseende Skövde, Rosersberg och Solna har därför belastat förvaltningsanslaget med totalt 5 518 tkr.

Under året löstes ett kontrakt avseende en motionshall vid skolan i Rosersberg till en kostnad av 5 061 tkr. Denna kostnad har belastat förvaltningsanslaget under 2008.

Se vidare not 6 i den finansiella redovisningen

Anläggningstillgångar

Som ett led i avvecklingen av Räddningsverket har under hösten 2008 en omfattande inventering gjorts av myndighetens inventarier och anläggningstillgångar.

Efter slutförd inventering har avstämningar och uppdateringar gjorts av olika tillgångsregister. Det har medfört att ca 1200 anläggningstillgångar har utrangerats sedan oktober. Av dem är ca 800 datorer, servrar och system. Nästan all utrustning var avskriven och medförde därför ingen kostnad för myndigheten.

Efter beslutet att Räddningsverkets verksamhet i Skövde och Rosersberg ska läggas ned har utrangeringar gjorts av förbättringsutgifter och utbildningsanordningar som varit fasta. Reaförlusten av gjorda utrangeringar efter höstens inventering är 13 368 tkr.

Förbättringsutgifter i Räddningsverkets lokaler i Karlstad som inte längre är aktuella har utrangerats till en kostnad av 220 tkr. Internationella avdelningen lämnade under hösten förrådet i Björred, vilket medförde utrangeringar av förbättringsutgifter och inredning till en kostnad av 250 tkr. Övriga utrangeringar med anledning av höstens inventeringar har medfört en kostnad med 94 tkr.

Total kostnad för utrangeringarna, har belastat förvaltningsanslaget med 13 682 tkr, biståndsanslaget med 250 tkr.

I detta sammanhang kan nämnas att det för närva-

rande pågår ett arbete med att omfördela tillgångar från Rosersberg och Skövde till Revinge och Sandö. Detta arbete beräknas vara slutfört 1 mars 2009.

Övriga avvecklingskostnader

Övriga avvecklingskostnader består främst av personalkostnader för inventering, arkivläggning och andra insatser som är en direkt följd av avvecklingen av Räddningsverket. Handläggarnas kostnad för arkivläggning har beräknats uppgå till 390 tkr. Övriga särredovisade avvecklingskostnader uppgår till 1 927 tkr.

Totalt övriga avvecklingskostnader uppgår till 2 317 tkr och har belastat förvaltningsanslaget.

Ansvarsförbindelser

Avvecklingskostnader som Räddningsverket bedömt som osäkra både till belopp och tidpunkt för förfall redovisas som ansvarsförbindelser inom linjen för balansräkningen. Totalt redovisas 67 407 tkr som ansvarsförbindelser. Av dessa avser 38 407 tkr verk-

samhet vid skolorna i Revinge och Sandö och som ska föras över till MSB. Kvarvarande 29 mnkr är en följd av avvecklingen i Räddningsverket.

Åtaganden i hyresavtal för skolornas övningsfält, som innebär att verket har skyldighet att återställa övningsfälten innebärande bland annat nedmontering och bortforsling av övningsanordningarna i Skövde och Rosersberg svarar för 25 mnkr av redovisade ansvarsförbindelser. 4 mnkr av ansvarsförbindelserna avser uppskattade kostnader för miljösanering av övningsfälten i Skövde och Rosersberg. Storleksordningen på dessa kostnader är i hög grad beroende av om det kommer en ny entreprenör eller ej och vilken typ av verksamhet den nya entreprenören kommer att bedriva. Utredningen kring miljösanering är dessutom inte avslutad utan kommer att fortsätta under 2009.

Eftersom dessa kostnader redovisas som en ansvarsförbindelse har ingen bokföring skett och därmed heller ingen belastning på finansiär.

Se vidare not 34 i den finansiella redovisningen.

Finansiell redovisning

Resultaträkning

(tkr)		2008	2007
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	799 177	745 859
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	309 514	261 447
Intäkter av bidrag	Not 3	176 567	178 867
Finansiella intäkter	Not 4	-1 226	3 902
Summa verksamhetens intäkter		1 284 031	1 190 075
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 5	-717 522	-540 121
Kostnader för lokaler	Not 6	-164 119	-84 539
Övriga driftskostnader	Not 7	-460 871	-388 592
Finansiella kostnader	Not 8	-22 657	-22 552
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 9	-131 349	-128 998
Summa verksamhetens kostnader		-1 497 518	-1 164 802
Verksamhetsutfall		-212 486	25 273
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	Not 10	17 042	37 029
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-17 042	-36 529
Saldo uppbördsverksamhet		-	500
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	Not 11	109 877	123 798
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		62 994	57 759
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		-	33
Lämnade bidrag		-172 183	-179 950
Saldo transfereringar		688	1 640
Årets kapitalförändring	Not 12	-211 798	27 413

Balansräkning

(tkr)		2008-12-31	2007-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 13	5 630	4 402
Summa immateriella tillgångar		5 630	4 402
Materiella tillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	Not 14	8 383	9 013
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 15	10 739	20 617
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 16	91 478	97 483
Pågående nyanläggningar	Not 17	5 303	6 685
Beredskapstillgångar	Not 18	592 160	680 609
Summa materiella tillgångar		708 063	814 407
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	Not 19	129 437	127 126
Summa varulager m.m.		129 437	127 126
Fordringar			
Kundfordringar	Not 20	18 378	13 933
Fordringar hos andra myndigheter	Not 21	32 068	26 760
Övriga fordringar	Not 22	1 441	513
Summa fordringar		51 887	41 206
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		4 532	18 720
Upplupna bidragsintäkter		1 237	2 302
Övriga upplupna intäkter		12 997	10 439
Summa periodavgränsningsposter	Not 23	18 766	31 461
Avräkning med statsverket	Not 24	81 216	128 497
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		67 642	119 763
Kassa, postgiro och bank		3 446	4 330
Summa kassa och bank		71 088	124 093
Summa tillgångar		1 066 087	1 271 192

Balansräkning

(tkr)		2008-12-31	2007-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	<i>Not 25</i>	260 927	287 843
Balanserad kapitalförändring	<i>Not 26</i>	102 079	60 808
Kapitalförändring enligt resultaträkning		-211 798	27 413
Summa myndighetskapital		151 208	376 064
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande	<i>Not 27</i>	39 816	19 005
förpliktelser			
Övriga avsättningar	<i>Not 28</i>	62 851	-
Summa avsättningar		102 667	19 005
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	<i>Not 29</i>	515 816	573 855
Skulder till andra myndigheter	<i>Not 30</i>	32 604	43 331
Leverantörsskulder	<i>Not 31</i>	21 436	103 453
Övriga skulder	<i>Not 32</i>	13 240	14 405
Summa skulder m.m.		583 096	735 044
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		147 278	42 881
Oförbrukade bidrag		8 617	10 925
Övriga förutbetalda intäkter		73 221	87 273
Summa periodavgränsningsposter	<i>Not 33</i>	229 116	141 079
Summa kapital och skulder		1 066 087	1 271 192
Ansvarsförbindelser	<i>Not 34</i>	67 407	97 495

Anslagsredovisning

(tkr) Anslag/post			Ingående överförings- belopp
Utgiftsområde 6: Försvar samt beredskap mot sårbarhet			
7:2.1	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor		40
7:3.1	Ersättning för räddningstjänst m.m.		
	Enligt 7 kap. § 2 LSO		
	Enligt 7 kap. § 3 LSO		
	Statens haverikommissions utredningar		
	Kustbevakningen		
Delsumma 7:3			12 649
7:4.1	Förvaltning	<i>Not 35</i>	12 939
7:4.3	Nationellt centrum för lärande från olyckor (NCO)		92
Delsumma 7:4			13 031
Summa Utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet			25 720

Utgiftsområde 7: Internationellt bistånd

8:1.4	Biståndsverksamhet - SRV		18 396
Summa Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd			18 396
			<i>Not 36</i>
Totalsumma			44 116
			<i>Not 37</i>

Inkomsttitelredovisning		Beräknat belopp	Inkomster
Avräknat mot inkomsttitel:			
2552	Övriga offentligrättsliga avgifter	17 000	17 042
2713	Vattenföreningssavgifter	0	-

Årets tilldelade medel	Fördelade anslagsbelopp	Omdisp anslag	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utfall Utgifter 2008	Utfall Inkomster 2008	Utgående överföringsbelopp 2008
39 850				39 890	-28 791		11 099
					-1 686		
					-15 373		
					-2 022		
					-748		
21 080				33 729	-19 829		13 900
649 002				661 941	-677 964		-16 023
20 000				20 092	-20 178		-86
669 002				682 033	-698 142		-16 109
729 932				755 652	-746 762		8 890
145 000			-13 896	149 500	-348 868	199 634	266
145 000			-13 896	149 500	-348 868	199 634	266
874 932			-13 896	905 152	-1 095 630	199 634	9 156

Finansiella poster

Högstbelopp

Anslag	Avser	Villkor	Utfall
7:3	Nyttjande av sparande från 2007	1 173	-
7:4.1	Beredskap för internationella insatser inom EU och NATO/PFF	10 000	5 764
7:4.1	Beredskap för stödjande av nödställda svenskar i utlandet	8 000	7 746
7:4.1	Ersättning till kommuner relaterat till grundutbildning av deltidsanställd räddningspersonal	35 000	12 015
7:4.1	Utgift för stipendiegivning	20	10
7:4.1	Utgift för ersättning till ideella organisationer	37 000	29 977
7:4.1	Utgift för administrativa kostnader för Statens haverikommission	3 420	3 218
7:4.1	Abonnemangavgift Rakel	1 650	1 650
7:4.1	Utgift avseende samordning av barnsäkerhetsfrågor	1 500	1 421

Bemyndiganderedovisning

(tkr)	Tilldelat			Utestående åtagandenas		
	bemyndi- gande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	fördelning per år		
Anslag/post				År 2009	År 2010	År 2011
7:2.1 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	25 000	11 695	24 330	12 178	2 039	10 113

Noter till balansräkning, resultaträkning, anslagsredovisning och bemyndigande-redovisning

Redovisningsprinciper

Allmänt

Belopp anges i tusentals kronor där annat ej anges. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt enligt god redovisningssed.

Värdering av lager

Varulagret har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det verkliga värdet på balansdagen. Det lägsta värdet har för publikationer bedömts vara försäljningspris minskat med beräknad försäljningsomkostnad och för resterande lager anskaffningspris.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar och skulder upptas till belopp varmed de beräknas inflyta efter en individuell bedömning. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar för stadigvarande bruk med en ekonomisk livslängd på 3 år eller längre. För förvaltningstillgångar har ett undre värde satts till 10 tkr.

Avskrivningar på anläggningstillgångar beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd, varvid följande livslängder används:

Datasystem	4 år
Byggnader	10 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5, 10, 20 år
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3, 4, 5, 7, 8, 10, 20 år
Beredskapstillgångar	5, 15, 20, 30 år

Avvecklingskostnader

Under våren 2008 beslutades att Räddningsverket, Krisberedskapsmyndigheten och Styrelsen för psykologiskt försvar skulle läggas ned 31 december 2008. Istället inrättades en ny myndighet den 1 januari 2009, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Av Räddningsver-

kets regleringsbrev 2008 framgår att en särredovisning av eventuella kostnader inför avvecklingen och hur dessa har finansierats ska lämnas i årsredovisningen för 2008. En sammanställning av avvecklingskostnaderna och dess finansiering finns i resultatredovisningen under avsnittet Särskild återrapportering. Avvecklingskostnaderna är också kommenterade under respektive berörd not i den finansiella redovisningen.

Utredning balansposten

Avräkning med statsverket

Som nämns under not 1, 24 och 37 har utredningen av avräkning med statsverket föranlett vissa bokföringar under 2008. En av korrigeringarna avser en differens i posten balanserad kapitalförändring på totalt 13 057 tkr. Beloppet avser lagertillgångar som köpts in för att användas vid internationella insatser (avgiftsfinansierad verksamhet). Enligt Räddningsverkets regleringsbrev ska inköp till lager (beredskap) finansieras med anslagsmedel. När sedan tillgången används i en insats ska en kostnad motsvarande lagerförbrukningen redovisas i den avgiftsfinansierade verksamheten och finansieras med en extern intäkt. Denna dubbelfinansiering har medfört en differens i kapitalförändringen. Den bokföring som gjorts innebär en korrigering (minskning) av anslagsbelastning bokfört tidigare år (1999-2005). Ett regeringsbeslut har erhållits avseende detta, där det framgår att Räddningsverket får disponera medlen 2008.

Not 1

Intäkter av anslag	2008	2007
	799 177	745 859

Intäkter av anslag i resultaträkningen uppgår till totalt 909 054 tkr. 799 177 tkr redovisas under Intäkter av anslag och 109 877 tkr under Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag.

Räddningsverket har under året korrigerat en differens avseende avräkning med statsverket härledd till balanserad kapitalförändring. Differensen beror på att anslag felaktigt avräknats tidigare år.

Efter rekommendation av ESV bokfördes korrigeringen av differensen på 13 507 tkr direkt i balansräk-

ningen genom att kontot för balanserad kapitalförändring debiterades och balanskontot för avräkning anslag krediterades. Eftersom resultatkontona för intäkt av anslag inte avräknades vid denna bokföring finns det en skillnad i utfall mellan avräkning anslag i balansräkningen 895 997 tkr och intäkt av anslag i resultaträkningen 909 054 tkr motsvarande 13 057 tkr.

Not 2**Intäkter av avgifter****och andra ersättningar**

	2008	2007
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	18 189	20 566
Övriga intäkter i verksamheten	9 961	12 187

Intäkter per avgiftsfinansierad verksamhet:

Fortbildning och uppdragsutbildning	13 756	19 457
Konferens- och internattjänster	39 628	43 650
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare	3 901	4 401
Tjänsteexport	19 305	20 514
Internationella insatser	204 774	140 672

Summa intäkter för avgiftsfinansierad verksamhet

Summa	309 514	261 447
--------------	----------------	----------------

Den internationella verksamheten har varit omfattande under året med ett mycket stort antal samtidigt pågående insatser. Under året kom beskedet att två av Räddningsverkets skolor inte skulle ingå i MSB. Detta ledde till minskade volymer och omsättning både för Fortbildning och uppdragsutbildning, Konferens- och internattjänster samt även Tjänsteexport.

Not 3**Intäkter av bidrag**

	2008	2007
Krisberedskapsmyndigheten	167 996	169 210
Övriga statliga myndigheter	1 468	3 284
Bidrag från EU	5 312	5 078
Övriga	1 791	1 295
Summa	176 567	178 867

Under 2008 har 226 600 tkr rekviderats från Krisberedskapsmyndigheten (inkl oförbrukade medel från 2007). Förbrukade medel motsvarar totalt 223 183 tkr. Erhållna medel redovisas dels under Intäkter av av bidrag dels under Medel som erhållits från myndighet för finansiering av bidrag.

Not 4

Finansiella intäkter	2008	2007
Ränta på räntekonto hos RGK	-1 985	3 295
Ränta bank mm	76	95
Valutakursdifferens	651	499
Övriga finansiella intäkter	32	13
Summa	-1 226	3 902

Det negativa saldot avseende ränteintäkter 2008 beror på att erhållen ränta på anslagsmedel har återbetalats med 3 559 tkr.

Not 5

Kostnader för personal	2008	2007
Löner och arvoden	-429 171	-348 958
Förändring av semesterlöneskuld	372	-532
Övriga ersättningar	-10 852	-12 955
Arbetsgivar- och pensionsavgifter	-264 244	-161 924
Övriga personalkostnader	-13 627	-15 752
Summa	-717 522	-540 121

Ökningen 2008 är framför allt hänförlig till avvecklingen av Räddningsverket. Kostnader för lön under uppsägningstiden och pensionsåtaganden för uppsagd personal uppgår till totalt 136 853 tkr. Ökningen beror också på den stora omfattningen av internationell verksamhet under 2008 med bl a ökade kostnader för tillfälligt anställd personal.

Not 6

Kostnader för lokaler	2008	2007
	-164 119	-84 539

Ökningen 2008 är hänförlig till avvecklingen av Räddningsverket. Restvärdesklausuler i hyreskontrakt samt hyreskostnader avseende lokaler som inte disponeras efter årsskiftet 2008/2009, har bokats upp som en upplupen lokalkostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen, totalt 61 501 tkr. Förutbetalda hyror avseende första kvartalet 2009 har bokförts som en lokalkostnad och även anslagsavräknats, totalt 5 518 tkr. Ett hyreskontrakt avseende en motionshall i Rosersberg, har lösts ut under året till en kostnad av 5 061 tkr. Denna kostnad har även anslagsavräknats.

Not 7

Övriga driftskostnader	2008	2007
	-460 871	-388 592

Ökningen 2008 är bl a hänförlig till avvecklingen av Räddningsverket. Utrangeringar av anläggningstillgångar, framför allt förbättringsutgifter, har medfört reaförluster på totalt 14 074 tkr. 1 350 tkr har bokförts som en periodiserad köpt tjänst avseende fortsatt utredning av miljösanering och eventuell rivning av övningsfälten i Skövde och Rosersberg. Ökningen beror även på den stora omfattningen av den internationella verksamheten 2008, som bl a har lett till ökade kostnader för köpta tjänster, lagerinköp mm.

Not 8

Finansiella kostnader	2008	2007
Ränta på lån hos RGK	-20 052	-20 781
Ränta på räntekonto hos RGK	-11	-
Övriga räntekostnader	-1 345	-941
Valutakursdifferens	-1 093	-824
Övriga finansiella kostnader	-156	-6
Summa	-22 657	-22 552

Not 9

Avskrivningar	2008	2007
Balanserade utgifter för forskning och utveckling	-2 482	-1 404
Byggnader och mark	-4 000	-5 243
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	-27 290	-27 319
Beredskapstillgångar	-97 577	-95 032
Summa	-131 349	-128 998

Not 10

Intäkter i avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras	2008	2007
Avgifter m.m. för brandfarliga och explosiva varor	17 042	17 103
Vattenföroreningsavgifter	-	19 267
Övriga inkomster av försäld egendom	-	659
Summa	17 042	37 029

Avgiftsintäkterna för brandfarliga och explosiva varor har uppskattats utifrån erfarenhet och muntliga uppgifter från berörda företag.

Not 11 Transfereringar

Verksamhet som bedrivs inom verksamhetsområdena Krisledningsförmåga och Uppbyggnad av beredskap finansieras fr.o.m. 2003 med bidrag som rekvireras från KBM. Utestående åtaganden för ersättningar för räddningscentraler uppgår till 24 785 tkr varav 22 360 tkr beräknas falla ut under 2009.

Saldot i avsnittet Transfereringar är periodisering av bidrag till Statens haverikommission.

Not 12

Årets kapitalförändring	2008	2007
<i>Utgifter/inkomster som anslagsavräknats men som inte utgör kostnad i resultaträkningen:</i>		
Årets amorteringar	30 275	29 057
<i>Kostnader/intäkter som påverkat resultaträkningen men som inte anslagsavräknats:</i>		
Periodiseringar	-59 721	-4 536
Förändring personalrelaterade periodiseringar	-127 075	15 987
Förändring lager	0	32 082
Avskrivningar	-56 142	-56 243
Periodiseringar av transfereringar	689	1 640
Summa	-211 974	17 987

Över-/underskott i den avgiftsfinansierade delen av verksamheten:

Fortbildning och uppdragsutbildning	935	-8
Konferens- och internattjänster	-753	5 669
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare	401	925
Tjänsteexport	-407	2 840
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	176	9 426
Årets kapitalförändring	-211 798	27 413

Internationella bistånds- och räddningsinsatser redovisas som avgiftsfinansierad verksamhet under anslag från och med 2006, därför särredovisas inte över-/underskott. Den stora kapitalförändringen 2008 är hänförlig till de stora avsättningar som gjorts avseende framför allt personal och lokaler, som en följd av avvecklingen av Räddningsverket.

Not 13**Rättigheter och andra immateriella**

anläggningstillgångar	08-12-31	07-12-31
Anskaffningsvärde	20 963	19 025
Årets inköp	3 710	1 938
Årets utrangeringar och försäljningar	-693	-
Ackumulerade avskrivningar	-16 561	-15 157
Justering av ackumulerad avskrivning pga utrangering och försäljning	693	-
Årets avskrivning	-2 482	-1 404
Bokfört värde	5 630	4 402

Not 14**Byggnader, mark och annan fast egendom**

	08-12-31	07-12-31
Anskaffningsvärde	15 598	15 598
Årets utrangeringar och försäljningar	-1 120	-
Ackumulerade avskrivningar	-6 585	-5 834
Justering av ackumulerad avskrivning pga utrangering och försäljning	1 120	-
Årets avskrivning	-630	-751
Bokfört värde	8 383	9 013

Arbetet med att avyttra verkets innehav av byggnader har bedrivits under året bland annat genom kontakter med fastighetsägare. Beskedet om vilka skolor som skulle överföras till MSB kom under året. Detta föranledde SRV att under hand informera regeringen om vilket behov av bemyndigande som behövs för att kunna avyttra innehavet. Frågan bereds för närvarande av regeringskansliet.

Not 15**Förbättringsutgifter**

på annans fastighet	08-12-31	07-12-31
Anskaffningsvärde	57 038	56 976
Årets inköp	65	62
Årets utrangeringar och försäljningar	-21 239	-
Ackumulerade avskrivningar	-36 421	-31 930
Justering av ackumulerade avskrivningar pga utrangering och försäljning	14 667	-
Årets avskrivning	-3 371	-4 491
Bokfört värde	10 739	20 617

Den stora skillnaden mellan åren är hänförlig till avvecklingen av Räddningsverket. Det är framförallt förbättringsutgifter vid skolorna i Skövde och Roserberg som utranterats som en följd av den omfattande inventering som skedde under hösten 2008. Totalt har förbättringsutgifter utranterats till en kostnad av 6 572 tkr.

Not 16**Maskiner, inventarier, installationer m.m.**

	08-12-31	07-12-31
Anskaffningsvärde	454 295	456 215
Omklassificering av anläggningstillgångar	-	381
Årets inköp	29 286	24 107
Årets utrangeringar och försäljningar	-103 074	-26 408
Ackumulerade avskrivningar	-356 812	-349 521
Just av ackumulerade avskrivningar pga utrangering och försäljning	95 073	20 028
Årets avskrivning	-27 290	-27 319
Bokfört värde	91 478	97 483

Den stora skillnaden mellan åren är hänförlig till avvecklingen av Räddningsverket. Det är framförallt utbildningsanordningarna vid skolorna i Skövde och Rosersberg som utranterats som en följd av den omfattande inventering som skedde under hösten 2008. Totalt har maskiner, inventarier mm utranterats till en kostnad av 7 502 tkr.

Not 17

Pågående nyanläggningar	08-12-31	07-12-31
Ingående pågående nyanläggningar	6 685	1 988
Färdigställda anläggningar av tidigare års pågående	-6 210	-738
Kommunikationssystemet Rakel	-	240
Simuleringsystem	-	1 894
Fordon för framskjuten enhet BAS 5, Skövde	-	961
Fordon för framskjuten enhet BAS 5, Revinge	-	1 044
Fordon för framskjuten enhet BAS 5, Rosersberg	-	961
Internationella avdelningen	-	335
Implementering ekonomisystem, EFH system	761	-
Implementering resehanteringsystem	653	-
Implementering lönesystem	362	-
Revinge	3 052	-
Summa	5 303	6 685

Under året har simuleringsystemet färdigställts. Arbetet med att iordningsställa tre stycken nya basbilar i Revinge, Skövde samt Rosersberg har slutförts. Under året har ett förberedelsearbete bedrivits för uppstart av ny myndighet, innebärande nytt ekonomi- och lönesystem, EFH system samt resehanteringsystem.

Not 18

Beredskapstillgångar	08-12-31	07-12-31
<i>Räddningstjänstmateriel:</i>		
Anskaffningsvärde	695 482	692 924
Årets inköp	8 095	4 204
Årets utrangeringar och försäljningar	-13 347	-7 400
Omklassificering av räddningstjänstmateriel	275	5 754
Akkumulerad avskrivning	-444 505	-390 521
Just av ackumulerade avskrivningar p.g.a. utrangering, förbrukning och försäljning	9 776	2 420
Årets avskrivning	-59 824	-56 404
Bokfört värde	195 952	250 977

Andningsskydd:

Anskaffningsvärde	829 668	829 684
Årets utrangeringar och försäljningar	-	-16
Akkumulerad avskrivning	-570 477	-545 322
Just av ackumulerade avskrivningar p.g.a. utrangering, förbrukning och försäljning	-	11
Årets avskrivning	-24 726	-25 166
Bokfört värde	234 465	259 191
<i>Varningsmateriel:</i>		
Anskaffningsvärde	258 085	255 880
Årets inköp	3 785	1 717
Omklassificering av varningsmateriel	1 997	1 903
Årets utrangeringar och förbrukningar	-2 859	-1 415
Akkumulerad avskrivning	-87 644	-75 206
Just av ackumulerade avskrivningar p.g.a. utrangering och förbrukning	1 405	1 024
Årets avskrivning	-13 026	-13 462
Bokfört värde	161 744	170 441
Summa bokfört värde	592 160	680 609

Räddningsverket har avslutat den långsiktiga översynen av beredskapslagret som gjorts med hänsyn till den förändrade hotbilden. Som en följd av översynen har under året extra avskrivningar gjorts med 27 737 tkr. KBM har beviljat extra medel avseende detta på sammanlagt 16 500 tkr, övrigt har kunnat tas inom den vid årets början beviljade ramen. Det avskrivningsbehov som har identifierats i samband med tidigare nämnd översyn är nu i sin helhet reglerat.

Not 19

Varulager och förråd	08-12-31	07-12-31
Drivmedel m.m.	561	521
Publikationer	10 873	14 621
Kiosk och Restaurang	280	416
Kontorsmaterial	361	439
Förbrukningsmaterial	4 013	4 898
Oljesaneringsutrustning	21 290	22 904
Internationellt lager	67 901	64 004
Internationellt lager, stärkt förmåga	5 472	5 390
Miljöskyddsmateriel kem	13 234	11 464
Materiel för skogsbrandsläckning	5 452	2 469
Summa	129 437	127 126

Not 20**Kundfordringar**

	08-12-31	07-12-31
<i>Inhemskas kunder:</i>		
Gagna Ekonomi	475	431
Räddningstjänsten Syd	440	-
Sigtuna kommun	854	830
Övriga	6 400	6 363
<i>Utländska kunder:</i>		
Brandweer Regio Utrechts Land	1 660	-
Hulpverlening Gelderland-Midden	2 562	-
Veiligheidsregio Utrecht	2 522	1 662
Övriga	3 465	4 647
Summa	18 378	13 933

Not 21**Fordringar hos andra myndigheter**

	08-12-31	07-12-31
Skatteverket, mervärdeskatt samt skattekonto	16 733	22 762
Kustbevakningen	2 644	837
Försvarsdepartementet	4 270	-
Övriga	8 421	3 161
Summa	32 068	26 760

Not 22**Övriga fordringar**

	08-12-31	07-12-31
Övriga fordringar	1 441	513
Summa	1 441	513

Not 23**Periodavgränsningsposter**

	08-12-31	07-12-31
Förutbetalda hyror	4 015	17 370
Övriga förutbetalda kostnader	517	1 350
Upplupna intäkter internationella insatser	3 794	1 684
Upplupna avgiftsintäkter	8 500	8 500
Upplupna EU-bidrag	1 237	2 302
Övriga upplupna intäkter	703	255
Summa	18 766	31 461

Upplupna avgiftsintäkter om 8 500 tkr avser de avgifter som de som tillverkar, importerar m.m. brandfarliga eller explosiva varor måste betala enligt SÄIFS 1999:4.

Not 24**Avräkning med statsverket**

	08-12-31	07-12-31
Ingående balans	128 497	99 365
<i>Avräknat mot statsbudgeten:</i>		
Anslag:		
7:2.1	28 791	39 850
7:3.1	19 829	26 267
7:4.1	677 964	655 818
7:4.3	20 178	19 943
8:1.4	149 234	127 902
Inkomsttitlar:		
2552 Övriga offentlig-rättsliga avgifter	-17 042	-16 602
2713 Vattenföreningsavgifter m.m.	-	-19 267
3312 Övriga inkomster av försäld egendom	-	-659
Avräknat mot statsbudgeten totalt	878 954	833 252
<i>Avräknat mot statsverkets checkräkning:</i>		
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-814 002	-819 489
Återbetalning av anslagsmedel	32 133	-
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	-	16 572
Inbetalningar i SCR		
Uppbördsmedel	276 979	269 494
Transfereringar m.m.	-421 345	-270 697
Utgående balans	81 216	128 497

Utredningen av balansposten Avräkning med statsverket har fortgått under 2008. Avstämningen består av tre delar: SCR-flöde, räntekonto och kapitalförändring. Avstämning av SCR-flöde och räntekonto t o m 2007 är nu avklarad och visar att differensen i sin helhet beror på att betalningar gjorts i fel flöde. Denna differens har korrigerats under 2008 genom att totalt 139 101 tkr har betalats ut från SCR-flödet till räntekontot. I samband med flödesavstämningen korrigerades ytterligare en differens avseende anslagssparande från 2002 på totalt 18 237 tkr. Anslagssparandet borde ha betalats tillbaka 2003, korrigerings av detta gjordes under 2008. Avstämning av kapitalförändringen påbörjades under året. Av nuvarande differens på ca 40 mnkr har 13 057 tkr kunnat härledas. Differensen har korrigerats under 2008. Återstående differens avseende kapitalförändringen på 27 mnkr ska utredas under 2009. Den löpande avstäm-

ningen av avräkning statsverket avseende 2008 har för-
anlett att en utbetalning från räntekontot till SCR-flödet
har gjorts på 16 630 tkr. Outredd differens avseende
2008 uppgår till ca 3 mnkr. Efter rekommendation av
ESV bokfördes korrigeringen av balanserad kapitalför-
ändring (13 507 tkr), direkt i balansräkningen genom att
kontot för balanserad kapitalförändring debiterades och
balanskontot för avräkning anslag krediterades. Efter-
som resultatkontot för Intäkt av anslag inte avräknades
vid denna bokföring finns det en skillnad i utfall mellan
avräkning anslag i balansräkningen och intäkt av anslag
i resultaträkningen motsvarande 13 057 tkr, se även not
1 och not 37.

I avsnittet Transfereringar i resultaträkningen redovisas de medel som erhållits för finansiering av bidrag samt de bidrag som lämnats avseende transfereringar. Under rubriken Transfereringar m.m. i balansposten Avräkning med statsverket redovisas alla utbetalningar som gått via SCR-flödet, där transfereringarna ingår som en del. Ett exempel är det bidrag som rekvireras från KBM. Hela bidraget hanteras i SCR-flödet, men det är bara en viss del som avser transfereringar. Som en följd av detta kommer transfereringarna i resultaträkningen inte att överensstämma med vad som redovisas under Avräkning med statsverket.

Not 25

Statskapital	08-12-31	07-12-31
<i>Statskapital, beredskapslager</i>		
Ingående balans	284 363	312 589
Föregående års avskrivning på invärderat beredskapsmateriel	-25 171	-28 226
Summa statskapital, beredskapslager	259 192	284 363

Statskapital, övriga anslagsfinansierade anläggningstillgångar

Ingående balans	3 480	8 284
Årets inköp	-	123
Föregående års avskrivning på anslagsfinansierade anläggningstillgångar	-1 745	-4 927
Summa statskapital, övriga anslagsfinansierade anläggningstillgångar	1 735	3 480
Utgående balans	260 927	287 843

Not 26

Balanserad kapitalförändring	08-12-31	07-12-31
<i>Balanserat resultat för avgiftsfinansierad verksamhet:</i>		
Fortbildning och uppdragsutbildning	811	819
Konferens- och internatverksamhet	-15 765	-21 434
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare för transporter av farligt gods	9 315	8 391
Tjänsteexport	5 062	2 222
<i>Invärderat kapital:</i>		
Invärderade anläggningstillgångar	824	834
<i>Övrig kapitalförändring:</i>	101 832	69 976
Utgående balans	102 079	60 808

En korrigerig av balanserad kapitalförändring har gjorts med totalt 13 507 tkr, se vidare not 1, 24 och 37.

Not 27

Avsättningar för pensioner	08-12-31	07-12-31
Ingående avsättning	19 005	29 563
Årets pensionskostnad	28 389	-1 022
Årets pensionsutbetalningar	-7 578	-9 536
Utgående avsättning	39 816	19 005

En ny post på 27 704 tkr som avser avsättningarna i samband med nedläggningen av SRV har tillkommit.

Not 28**Övriga avsättningar**

	08-12-31	07-12-31
	62 851	-

Övriga avsättningar avser i sin helhet kostnader kopplade till avvecklingen av Räddningsverket. 61 501 tkr avser restvärdesklausuler i hyreskontrakt för Skövde och Rosersberg som faller ut då kontrakten sägs upp i förtid samt hyreskostnader avseende lokaler som inte disponeras efter årsskiftet 2008/2009. 1 350 tkr avser uppskattade kostnader för fortsatt utredning av miljösanering och eventuell rivning på hyresfälten i Skövde och Rosersberg.

Not 29

Lån i Riksgäldskontoret	08-12-31	07-12-31
<i>Lån för förvaltningstillgångar:</i>		
Ingående balans	133 693	157 381
Årets lånereglering	27 914	8 271
Årets amorteringar	-32 600	-31 959
Utgående balans	129 007	133 693

Av skulden till RGK 129 007 tkr, beräknas ca 25 802 tkr vara kortfristig och 103 205 tkr långfristig. Beviljad låneram uppgår till 217 000 tkr.

Lån för beredskapstillgångar (exkl. andningsskydd):

Ingående balans	440 162	500 131
Årets lånereglering	19 497	-14 945
Årets amorteringar	-72 850	-45 024
Utgående balans	386 809	440 162

Av skulden 386 809 tkr utgör 300 000 tkr ett bundet amorteringsfritt lån och 86 809 tkr ett rörligt lån. Beviljad låneram uppgår till 660 000 tkr.

Summa skuld RGK	515 816	573 855
------------------------	----------------	----------------

Not 30

Skulder till andra myndigheter	08-12-31	07-12-31
Skatteverket	12 233	11 048
Skatteverket, mervärdesskatt	3 481	3 298
Försäkringskassan	850	-
Statens pensionsverk	3 608	5 745
Luftfartsstyrelsen	5 650	-
Riksgäldskontoret	924	-
Övriga	5 858	23 240
Summa	32 604	43 331

Not 31

Leverantörsskulder	08-12-31	07-12-31
<i>Inhemsk leverantörer:</i>		
Josab	1 037	-
Svebab	1 204	-
Sweroad	1 788	-
Övriga	15 751	99 825
<i>Utländska leverantörer:</i>		
Clip-Lock	448	-
Goetzlof	387	-
Vector	375	-
Övriga	446	3 628
Summa	21 436	103 453

Skillnaden mellan åren är hänförlig till avvecklingen av Räddningsverket. Leverantörsskulder har betalats så långt det var möjligt innan årsskiftet.

Not 32

Övriga skulder	08-12-31	07-12-31
Personalens källskatt	12 816	10 690
Avräkning PALASSO LÖN	-	2 746
Övriga skulder	424	969
Summa	13 240	14 405

Not 33

Periodavgränsningsposter	08-12-31	07-12-31
Semesterlöneskuld inkl sociala avgifter m.m.	35 708	36 056
Upplupna löner inkl sociala avgifter m.m.	81 876	380
Upplupen ränta	350	350
Övriga upplupna kostnader	29 343	6 095
Oförbrukade bidrag		
Krisberedskapsmyndigheten	3 417	5 669
Övriga oförbrukade bidrag, statliga	-	86
Övriga oförbrukade bidrag, utomstatliga	5 200	5 170
Förutbetalda intäkter	73 222	87 273
Summa	229 116	141 079

Ökningen 2008 är hänförlig till nedläggningen av Räddningsverket. Upplupna löner och engångspremier avseende uppsagd personal har bokförts till ett belopp om 109 149 tkr.

Not 34

Av redovisade ansvarförbindelser på totalt 67 407 tkr svarar kapitalskuld i hyreskontrakt som uppstår i de fall kontrakten sägs upp i förtid för 13 407 tkr avseende Revinge. (Kapitalskulden för Rosersberg och Skövde redovisas som en avsättning). Åtagandena i hyresavtal för övningsfälten, som innebär att verket har skyldighet att återställa övningsfälten innebärande bland annat nedmontering och bortforsling av övningsanordningar, svarar för 46 000 tkr av redovisade ansvarsförbindelser. Även åtaganden avseende Skövde och Rosersberg redovisas som ansvarsförbindelser. Detta för att en ev rivningskostnad i hög grad är beroende av om det kommer en ny entreprenör eller inte. Vilken typ av verksamhet en ny entreprenör kommer att bedriva påverkar också nivån på rivningskostnaden. 8 000 tkr av ansvarsförbindelserna avser kostnader för miljösanering av övningsfälten. Tidigare år har Räddningsverket inte haft med

någon beräkning av saneringskostnader. Under året har en utredning påbörjats avseende sanering av övningsfältet i Skövde och Rosersberg och en första beräkning av saneringskostnader har gjorts, 2 000 tkr per skola. Verket har valt att ange motsvarande saneringskostnad för Revinge och Sandö. Utredningen kommer att fortsätta under 2009. Eftersom utredningen fortfarande pågår gör verket bedömningen att uppskattad saneringskostnad är alltför osäker för att kunna bokas upp som en avsättning.

Not 35

Utbetalningar till

ideella föreningar

	2008	2007
Anslag 7:4.1		
Svenska Brandskyddsföreningen (SBF)	3 436	1 750
Svenska Livräddningssällskapet (SLS)	3 040	2 904
Svenska Röda Korset	12 300	10 600
Sveriges Civilförsvarsförbund	10 450	10 673
Sverigefinska pensionärer	14	136
Förenade Räddningstjänster i Samverkan (FRIS)	737	716
Summa	29 977	26 779

Not 36

Internationellt bistånd

Under anslaget internationella biståndsinsatser redovisas både förvaltningskostnader för beredskap och internationella biståndsinsatser. För 2008 uppgår anslagsutfallet för förvaltningskostnader till 166 419 tkr. Anslagsutfallet inklusive nettot av biståndsinsatserna uppgår till 149 234 tkr.

De internationella biståndsinsatserna redovisas från och med 2006 brutto under anslag. Efter en rekommendation från ESV 2006 redvisar verket endast inkomster av anslag som motsvaras av utgifter i insatsverksamheten.

Not 37

Totalt anslagsutfall

Redovisade nettoutgifter i anslagsredovisningen överensstämmer inte med intäkt av anslag i resultaträkningen beroende på att Räddningsverket även har anslagspåverkande poster i transfereringsavsnittet. Dessutom har en korrigering av tidigare års anslagsavräkning, hänförlig till en differens i avräkning med statsverket, gjorts i balansräkningen (se not 1 och 24).

Redovisade nettoutgifter i anslagsredovisningen uppgår till 895 997 tkr.

Resultaträkningens poster Intäkt av anslag respektive Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag uppgår till 799 177 tkr respektive 109 877 tkr. Korrigerad differens avseende avräkning med statsverket uppgår till -13 057 tkr. Sammantaget motsvarar dessa anslagsredovisningens belopp (895 997 tkr).

Not 38

Sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro enligt 7 kap 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag redovisas under Särskild åiterrapportering i resultatredovisningen.

Not 39

Räddningsverkets insynsråd 2008

Ordförande:

Helena Lindberg

Generaldirektör fr o m 20080701

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:

Styrelseledamot Försvarshögskolan, ordförande i Vapenprojektdelegationen, ledamot i Smittskyddsinstitutets insynsråd, ledamot i Program- och verksamhetsrådet Folke Bernadotteakademien.

Göran Gunnarsson

Generaldirektör t o m 20080630

Innehade uppdrag i följande styrelser och råd:

Ordförande i styrelsen för Centrum för risk- och säkerhetsutbildning, ledamot i Totalförsvarets chefsgrupp, Kustbevakningen, Rådet för räddningstjänst och ledamot i Program- och verksamhetsrådet Folke Bernadotteakademien.

Insynsrådets ledamöter

Ewa Löwbom Olsson

Räddningschef Landskrona, Svalöv och Bjuv

Lars-Erik Lövdén

Landshövding, Hallands län

Ulf Svahn

VD, Svenska petroleuminstitutet (SPI) och Släckmedelscentralen (SMC-AB)

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:

Styrelseordförande i SPIMFAB, ledamot i Oljekrisnämnden

Patrik Forslund

Riksdagsledamot (m)

Eva Sonidsson
 Riksdagsledamot (s)
 Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
 Ledamot i Konsumentverkets insynsråd, suppleant i
 Markums Multitaxi AB

Anders Flodström
 Universitetskansler
 Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
 KTH, Arbetsgivarverket, KTH Executive AB, Scandinavian International Management Institute (SIMI), STFI-Packforsk AB, Sweden-Japan Foundation, Stockholm 2009, Users Award AB, Vadstena-Akademien

Not 40

Ersättningar och förmåner

Ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare och insynsrådets ledamöter enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag:

Helena Lindberg, generaldirektör fr o m 20080701
 Lön har utbetalats från KBM.

Göran Gunnarsson, generaldirektör t o m 20080630
 Löner och andra skattepliktiga förmåner 305 201 kronor exklusive sociala avgifter. Generaldirektören har rätt till pension enligt förordningen 1995:1038 om statliga pensioner m.m. Inga andra avtal om pension finns.

Ivar Rönnbäck, överdirektör
 Löner och andra skattepliktiga förmåner 807 021 kronor exklusive sociala avgifter.

Insynsrådets ledamöter
 Till insynsrådet har i arvoden och andra skattepliktiga förmåner utbetalats 25 754 kr.

Anders Flodström	1 450 kr
Patrik Forslund	4 300 kr
Ewa Löwbom Olsson	6 876 kr
Eva Sonidsson	2 850 kr
Ulf Svahn	5 830 kr
Lars-Erik Lövdén	4 448 kr

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm den 16 februari 2009

Helena Lindberg
GENERALDIREKTÖR

Räddningsverket har upphört.
För mer information se www.msbmyndigheten.se